

**§ 16 a. stk. 2 miljøgodkendelse af
svineproduktionen på
Avnbølgårdvej 10, 6400 Sønderborg**

Meddelt d. 28. april 2020
Meddelt af Erhverv & Affald
Sønderborg Kommune

Baggrund og læsevejledning

Kommunens afgørelse, vilkår der gælder for husdyrbruget samt de generelle juridiske forhold omkring afgørelsen, herunder klagevejledningen, og bilag kan læses i kapitel A, B, C og D.

Som følge af VVM-direktivet skal der ved ansøgning om miljøgodkendelse foretages en miljøkonsekvensvurdering der er en proces, som bl.a. indebærer krav om inddragelse af offentligheden og udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Selve miljøkonsekvensrapporten kan læses i kapitel E

Visse projekter om intensiv husdyravl, der kan have væsentlig indvirkning på miljøet, skal gennemgå en sådan proces, inden de kan tillades. Ansøgeren har ansvaret for at udarbejde miljøkonsekvensrapporten og at miljøkonsekvensvurderingen er fuldstændig og af tilstrækkelig høj kvalitet i forhold til oplysninger om husdyrbruget og vurderinger af miljøpåvirkningerne. Vurderingerne i miljøkonsekvensrapporten er et resultat af dialog med ansøger i forbindelse med sagsbehandlingen, og den danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår.

Registreringsblad

Husdyrbruget

Husdyrbrugets CVR-nummer 26733553
Husdyrbrugets navn Avnbølgård
Beliggenhedsadresse Avnbølgårdvej 10
Postnummer 6400
By Sønderborg

Ansøger

Ansøger navn I/S Lei, CVR 26733553, kontaktperson
Carl Chr. Lei
Ansøger adresse Avnbølgårdvej 10
Ansøger postnummer 6400
Ansøger by Sønderborg
Ansøger telefon 20291165
Ansøger email info@avnbolgaard.dk

Ejer

Ejer navn Carl Christian Lei, CVR 25761332
Ejer adresse Avnbølgårdvej 10
Ejer postnummer 6400
Ejer by Sønderborg
Ejer telefon 20291165
Ejer email info@avnbolgaard.dk

Konsulent

Konsulent Cvr 25160427
Konsulent virksomhedsnavn Landboforening Syd
Konsulent navn Ulla Refshammer Pallesen
Konsulent adresse Jens Terp-Nielsens Vej 13
Konsulent postnummer 6200
Konsulent by Aabenraa
Konsulent telefon 61558262
Konsulent email upa@landbosyd.dk

Ejendom

Ejendomsnummer 5400014381
CHR numre 72756

Godkendelsen er udarbejdet af:

Sagsbehandler: Ann-Kathrin Tessin

Sønderborg Kommune

Landbrugsgruppen

Erhverv og affald

Rådhusvej 10

6400 Sønderborg

Sagsnummer: 19/48358

Kvalitetssikret af: TKOB

Indhold

A. Afgørelse	2
1) Baggrund for afgørelse	2
2) Kommunens vurdering og begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav	2
3) Samlet vurdering	2
4) Lovgrundlag	2
5) Udnyttelsesfrist	2
6) Revurdering af miljøgodkendelsen	2
7) Retsbeskyttelse	2
B. Vilkår for husdyrbruget	2
Generelle vilkår	2
Indretning og drift	2
Egenkontrol	2
Teltoverdækning	2
Ressourceforbrug	2
Øvrige emissioner (lugt, støj, lys og støv)	2
Fluer og skadedyr	2
Til- og frakørsel (transport)	2
Reststoffer, affald og naturressourcer	2
Driftsforstyrrelser	2
Husdyrbrugets ophør	2
C. Offentlighed og klagevejledning	2
Partshøring	2
Annoncering af afgørelse	2
Klagevejledning	2
Civilt søgsmål	2
D. Kommunens bilag	2
E. Miljøkonsekvensrapport til § 16 a stk. 2	2

A. Afgørelse

Sønderborg Kommune meddeler miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens § 16 a stk. 2 på Avnbølgårdvej 10, 6400 Sønderborg, matrikel 70 Avnbøl, Ullerup til svineproduktion med de stillede vilkår.

Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget.

Der godkendes følgende produktionsareal:

Nordvestlige slagtesvinestald: 264 m² produktionsareal med drænet gulv+ spalter (33%/ 67%) til slagtesvin.

Sydvestlige slagtesvinestald: 308 m² produktionsareal med drænet gulv+ spalter (33%/ 67%) til slagtesvin.

Stald i mellemgang: 28 m² produktionsareal med delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv til slagtesvin

Midterste slagtesvinestald, nord: 75 m² produktionsareal med drænet gulv+ spalter (33%/ 67%) til slagtesvin.

Midterste slagtesvinestald, midt: 360 m² produktionsareal med drænet gulv+ spalter (33%/ 67%) til slagtesvin.

Klimastald, midt:

- 20 m² produktionsareal med 25-49 % fast gulv til Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise
- 145 m² produktionsareal med fulldrænet gulv (kummer under hele arealet) til Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise.

Klimastald, syd: 174 m² produktionsareal med fulldrænet gulv (kummer under hele arealet) til Flexgruppe: Slagtesvin og smågrise.

Smal stald nord for udleveringsstald: 111 m² produktionsareal med drænet gulv+ spalter (33%/ 67%) til slagtesvin.

Østligste slagtesvinestald: 744 m² produktionsareal med drænet gulv+ spalter (33%/ 67%) til slagtesvin.

Stald til får: 43 m² produktionsareal til får og geder på dybstrøelse – *Udegående i 11 måneder.*

De godkendte produktionsarealer i staldanlægget kan med denne miljøgodkendelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne. Se en oversigt over staldarealet i figur 1.

Der godkendes følgende eksisterende gødningsopbevaringsareal:

Beholder 1: 574 m² gødningsopbevaringsareal til 2.270 m³ flydende husdyrgødning med teltoverdækning.

Beholder 2: 374 m² gødningsopbevaringsareal til 1.530 m³ flydende husdyrgødning med teltoverdækning.

Der godkendes følgende projekterede anlæg:

Der bygges ingen nye anlæg.

Andre godkendelsespligtige driftsbygninger, anlæg, m.v.

Der opføres to amerikanersiloer som er blevet godkendt i en anmeldelse d. 20. december 2019.

Der godkendes følgende miljøteknologier:

- Ugentlig udslusning af gylle i alle stalde (på nær stald til får og stald i mellemgang)
- Teltoverdækning på to gyllebeholdere

Figur 1. Oversigt over stalde, opbevaringsanlæg og kornsiloer.

Dispensationer

Lugt

Sønderborg Kommune meddeler dispensation jf. § 33 stk.1 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (50 % reglen) for genekriteriet til nærmeste samlet bebyggelse og byzone

Sønderborg Kommune vurderer på baggrund af ansøgningsmaterialet at 50 % reglen kan anvendes i denne sag, da afstanden til nærmeste samlede bebyggelse og nærmeste byzone er hhv. 76 % og 57 % af den beregnede geneafstand. Afstanden til nærmeste fremtidige byzone er 52 % af den beregnede geneafstand.

Jf. § 33 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen kan lugtgeneafstanden fraviges hvis følgende kriterier er opfyldt:

1. Den vægtede gennemsnitsafstand er mere end 50% af geneafstanden.
2. Lugtemissionen i de enkelte staldafsnit ikke forøges med mindre
 - a. Lugtemissionen samtidig reduceres tilsvarende eller mere i staldafsnit der ligger nærmere det område hvor lugtgeneafstande ikke kan overholdes
 - b. Afstanden fra det staldafsnit hvor lugten øges, er mindst 200% af lugtgeneafstanden.

Af ansøgningsmaterialet fremgår det, at lugtemissionen er uændret i nudrift og ansøgt drift. Derudover er lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for de tre typer hhv. byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig i landzone overholdt. Sønderborg kommune har aldrig modtaget klager over lugt fra ejendommen. Der praktiseres ugentlig udslusning af gylle for at reducere lugtemissionen mest muligt.

1) Baggrund for afgørelse

Sønderborg Kommune meddeler godkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Sønderborg Kommune vurderer at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, sikre at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, skema 212489 version 3 og miljøkonsekvensrapporten i kapitel E. I bilag 1 kapitel D ses en oversigt over versionshistorikken og hvilke ændringer der er blevet foretaget som følge af Kommunens sagsbehandling.

Godkendelsen omhandler et eksisterende anlæg, og der foretages ikke nogen bygningsmæssige ændringer i forholdt til nudrift og 8 års drift. I forbindelse med godkendelsen er ansøger blevet bedt om at redegøre nærmere for eventuelle støjgener i forbindelse med de to nye amerikanersiloer der blev godkendt i en anmeldelse i december 2019. Miljøkonsekvensrapporten er i den forbindelse blevet sendt tilbage til ansøger, som har uddybet rapporten netop vedr. støjgener.

Historik

8 års drift

Husdyrbrugets miljøtilladelse var for 8 år siden en afgørelse fra d. 8. oktober 2012 om accept af en anmeldelse af ændrede vægtgrænser i forhold til en kapitel 5 miljøgodkendelse fra d. 15. maj 2001 efter Miljøbeskyttelsesloven. Den tilladte produktion er således 11.081 slagtesvin 30-105 kg.

Nudrift

Den gældende godkendelse på ejendommen er den revurderede miljøgodkendelse fra den 1. februar 2016. Produktionsarealerne er de samme i nudrift og ansøgt drift.

Ansøgt drift

Sønderborg Kommune har i d. 07-11-2019 modtaget en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Avnbølgårdvej 10, 6400 Sønderborg. Ansøger ønsker en miljøgodkendelse efter de nugældende regler til produktion på et godkendt produktionsareal for at opnå mere fleksibilitet. Ansøger har søgt om mulighed for at anvende de to stalde, der oprindeligt er opført som klimastalde til smågrise, til enten smågrise eller slagtesvin. Ændringerne sker i eksisterende stalde. Det samlede ansøgte produktionsareal er på 2.272 m², og der sker ingen ændring af produktionsarealet i forhold til den nuværende lovlige produktion.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Sønderborg Kommune vurderer, at miljøgodkendelse til fri produktion på staldenes produktionsarealer som gør det nemmere, at udnytte staldanlægget optimalt er erhvervsmæssigt nødvendigt for husdyrbrugets fortsatte drift.

2) Kommunens vurdering og begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav

Landskabelige værdier

Ejendommen ligger inden for områder der er udpeget som særligt værdifulde landbrugsområder. Der sker ingen bygningsmæssige ændringer. Ejendommens landskabelige forhold samt en vurdering heraf, fremgår af Miljøkonsekvensrapportens punkt 4.1.

Sønderborg Kommune vurderer at vurderingerne i Miljøkonsekvensrapportens punkt 4.1. er fyldestgørende og at ændringen i produktionen i de eksisterende bygninger ikke påvirker kulturarv eller landskabet negativt.

Der stilles derfor ingen vilkår til bevarelsen af de landskabelige værdier.

Ammoniak, natur og bilag IV arter

Sønderborg Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapporten, at ansøgningen overholder alle krav i forhold til påvirkning af kategori 1, 2 og 3 natur, ligesom det vurderes, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområder, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Ligeledes vurderes det, at projektet ikke medfører ændringer, der påvirker eventuelle bilag IV-arter eller deres levesteder væsentligt.

Jord, grundvand og overfladevand

Sønderborg Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne i miljøkonsekvensrapporten, at den ansøgte ændring i eksisterende stalde ikke indebærer væsentlig virkning på jordarealer, jordbund eller vandforekomster.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Der er et krav om vurdering af de væsentlige virkninger på miljøet og anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, når produktionen er større end 2000 stipladser til slagtesvin. Der er i miljøkonsekvensrapportens punkt 4.2 og 5.2 redegjort for BAT på husdyrbruget. Sønderborg Kommune vurderer, at der anvendes BAT på følgende områder:

BAT Ammoniak- og lugtemission

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniak- og lugtemission fra anlægget er omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak- og lugtemission, der må komme fra husdyrbruget. Sønderborg Kommune vurderer på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapporten og beregningerne i husdyrgodkendelse.dk at der anvendes BAT i forhold til ammoniak- og lugtemission. Der stilles vilkår om ugentlig udslusning af gylle fra staldene.

BAT Fodring- og foderhåndtering

Det vurderes, at husdyrbruget overholder BAT på fodring og foderhåndtering, da ansøger bestræber sig på at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt. Der fasefodres ved slagtesvinene.

Foderet opbevares i lukkede siloer, der sikrer, at intet går til spilde.

BAT Gylleopbevaring- og håndtering

Det vurderes på baggrund af beskrivelserne i miljøkonsekvensrapporten, at der praktiseres BAT på gyllehåndtering.

BAT Energi- og vandforbrug

BAT overholdes i forhold til energiforbruget bl.a. ved løbende udskiftning af ventilationsanlægget til lavenergi-ventilatorer. BAT på vandforbruget gennemføres ved, at vandforbruget registreres, og evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Desuden sættes staldene i blød og vaskes med højtryksrensere, hvilket er vandbesparende.

For at begrænse spild af ressourcer, stiller Sønderborg Kommune vilkår om vand- og elforbrug.

BAT Spildevand

Sønderborg Kommune vurderer, at der anvendes BAT på spildevand bl.a. ved at vandforbruget registreres, så spild undgås, de forurenede områder holdes så småt som muligt og der anvendes højtryksrensere for at minimere vandforbruget.

BAT Affald

Sønderborg Kommune vurderer at der praktiseres BAT på affald ved at affald sorteres og afhændes til godkendte modtagere.

BAT Støv

Sønderborg Kommune vurderer, at der praktiseres BAT på støvemissioner bl.a. idet foder håndteres i foderrum og ledes ud i staldene som vådfoder gennem lukket rørsystem. Der er overbrusning i alle stalde.

BAT Støj

Sønderborg Kommune vurderer, at der praktiseres BAT på støjgener ved at lade de mest støjende aktiviteter foregå i dagtimerne.

BAT Godt landmandsskab og miljøledelse

Sønderborg Kommune vurderer, at BAT på godt landmandsskab og miljøledelse opnås ved at have en nødfremgangsmåde ved uheld (opdateret beredskabsplan) og ved at instruere nye medarbejdere omhyggeligt i de forskellige arbejdsrutiner. Derudover vil der blive udarbejdet et miljøledelsessystem.

BAT Døde dyr

Sønderborg Kommune vurderer, at opbevaring af døde dyr opfylder BAT ved at opbevaringen sker øst for maskinhuset under kadaverkappe og i plast-containerer, så lugt og sygdomsspredning så vidt muligt undgås.

Særregler for IE- husdyrbrug jf. kapitel 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Krav der er indarbejdet som generelle og umiddelbart anvendelige regler, som skal efterleves på husdyrbruget.

Herunder b.la

- Fosfor (slagtedyr)
- Miljøledelse
- Dokumentationskrav om uddannelses- og vedligeholdelsesplaner

Generelle regler jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

Herunder bl.a

- Rengøring af arealer, hvor der kun kortvarigt går dyr

3) Samlet vurdering

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget er det Sønderborg Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv

4) Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Lovbek. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven)

med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1261 af 29. november 2019, samt miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold.

Miljøgodkendelsen er kun en del af det retsgrundlag som husdyrproduktionen er underlagt.

Husdyrbruget har flere end 2000 stipladser til slagtesvin og er derfor omfattet af husdyrbrugloven § 16 a, stk. 2. Husdyrbruget er godkendelsespligtigt og Sønderborg Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed.

Andre tilladelser og dispensationer

Sønderborg Kommune gør opmærksom på, at den meddelte godkendelse udelukkende omfatter forholdet til miljølovgivningen.

5) Udnyttelsesfrist

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra godkendelsen er meddelt. Hvis godkendelsen eller tilladelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

6) Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år eller inden 4 år når EU-kommissionen i EU-tidende har offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter). Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2028.

7) Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning og drift.

B. Vilkår for husdyrbruget

Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøgodkendelsen udnyttes.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Denne miljøgodkendelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for godkendelsen.

Generelle vilkår

- 1) Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet i husdyrgodkendelse.dk skema nr. 212489 vers. 3.
- 2) Miljøgodkendelse og beredskabsplan skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt. Indholdet skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår i miljøgodkendelse samt beredskabsplanen skal være medarbejderne bekendt

Indretning og drift

- 3) Stalde, produktionsarealer og produktionstype skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel A, dyrene skal være placeret i de med rødt markerede stalde, se figur A.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Nordvestligste slagtesvinestald	360	Mekanisk ventilation	6 m	(#191337) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	264
Stald i mellemgang	39	Mekanisk ventilation	6 m	(#191338) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	28
Sydvestligste slagtesvinestald	393	Mekanisk ventilation	6 m	(#191339) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	308
Midterste slagtesvinestald, nord	105	Mekanisk ventilation	6 m	(#191340) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	75
Midterste slagtesvinestald, midt	470	Mekanisk ventilation	6 m	(#191341) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	360
Klimastald, midt	227	Mekanisk ventilation	6 m	(#191343) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv	0	20
				(#191342) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	145
Klimastald, syd	242	Mekanisk ventilation	6 m	(#191344) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	174
Smal stald nord for udleveringsstald	209	Mekanisk ventilation	6 m	(#191345) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	111
Østligste slagtesvinestald	1039	Mekanisk ventilation	6 m	(#191346) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	744
Stald til får	43	Naturlig ventilation	3 m	(#219887) Får og geder. Dybstrøelse	11	43

Tablel A. Stalde, produktionsareal og produktionstype

Figur A. Oversigt over ejendommens produktionsarealer

- 4) Dyrene i "stald til får" skal være udegående i 11 måneder.
- 5) Gyllen i gyllekanalerne i alle stalde (bortset fra stald til får og stald i mellemgang) skal udsluses mindst hver 7. dag.
- 6) Udslusning skal foretages mellem kl. 8 og 16 og må ikke foretages på lørdage eller søn-og helligdage.

Egenkontrol

- 7) Pumpen for rørudslusningssystemet skal være tilsluttet en datalogger eller lignende, der dokumenterer, at hyppigheden af udslusningen udføres i overensstemmelse med vilkår 4. Registreringen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende
- 8) Vand- og elforbrug, og hvad der evt. er foretaget for at reducere det, skal registreres årligt.

- 9) Der skal føres logbog for gyllebeholder med teltoverdækning, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- 10) Husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel B.

Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi	NH ₃ -N effekt (%)
Ansøgt drift		
Gyllebeholder på 2.270 m ³	Teltoverdækning, OBS: ikke et vilkår i nuværende godkendelse/revurdering, men har indgået i beregningerne.	50,0
Gyllebeholder på 1.530 m ³	Teltoverdækning, OBS: ikke et vilkår i nuværende godkendelse/revurdering, men har indgået i beregningerne.	50,0

Tabel B. Gødningsopbevaringsanlæg

- 11) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle
- 12) Påfyldning af gylle til vogn skal ske på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Såfremt påfyldningen af gylle sker med selvlæssende fyldeårn eller tilsvarende metode til at undgå spild, er der ikke krav om påfyldeplads.

Teltoverdækning

- 13) Gyllebeholderen på 2.270 m³ og 1.530 m³ skal være forsynet med fast overdækning i form af telt. Overdækningen skal lukkes umiddelbart efter endt omrøring og udbringning. Eventuelle skader på overdækningen skal registreres i en logbog og repareres inden for en uge. Der skal indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen.

Ressourceforbrug

- 14) Hvis husdyrbrugets vandforbrug overstiger **9.000 m³**, skal ansøger sende en redegørelse til miljømyndigheden. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af, hvorfor forbruget er steget, og hvilke tiltag der sættes i værk for at reducere vandforbruget.
- 15) Husdyrbruget skal minimum hvert 6. år lade udarbejde en energirapport med forslag til energibesparelser af en energikonsulent. Første rapport skal foreligge senest 6 år efter at godkendelsen er taget i brug.

Øvrige emissioner (lugt, støj, lys og støv)

Lugt

- 16) Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre. Stalde inklusiv ventilationssystemet skal rengøres minimum én gang årligt.

Støj

- 17) Bidraget fra landbruget med adressen Avnbølgårdvej 10, 6400 Sønderborg til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land, i byzone og ved samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00 Lørdag kl. 07.00 - 14.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00 Lørdag kl. 14.00 - 22.00 Søn og helligdag kl. 07.00 - 22.00	Alle dage kl. 22.00 – 07.00
	dB(A)	dB(A)	dB(A)
Det åbne land	55	45	40
Byzone	45	40	35
Samlet bebyggelse	45	40	35

Tabel C. Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A)

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

I forbindelse med høst og korntørring kan grænseværdien om aftenen og om natten forhøjes med 5 dB(A) i høstperioden, dog i højst 6 uger.

Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de i vilkåret fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne/beregningerne være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Lys

- 18) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Støv

- 19) Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Vurderingen foretages af tilsynsmyndigheden.

Fluer og skadedyr

- 20) Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, m.v. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre gode leveduligheder for rotter.
- 21) Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Til- og frakørsel (transport)

- 22) Ved transport af husdyrgødning skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, så spild så vidt som muligt ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal det straks opsamles.

Reststoffer, affald og naturressourcer

Spildevand

- 23) Vask af maskiner, redskaber og transportvogne skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevand til opsamlingsbeholder. Alternativt kan rengøringen foregå på arealer, hvor der er vegetation.

Affald og kemikalier

- 24) Affald skal opbevares og håndteres som beskrevet i Sønderborg Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald.
- 25) Spildolie eller andet flydende farligt affald skal opbevares i egnede beholdere under tag og stå på rist, paller eller lignende, så eventuelle utætheder er synlige og spild ikke ødelægger de andre beholdere. Beholderne skal være mærket med indhold. Under beholderne skal der være en spildbakke med tæt bund, som ikke har afløb til kloak. Spildbakken skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares, og være resistent overfor de kemikalier, der kan opsamles.

26) Spild af olie, kemikalier og flydende farligt affald skal opsamles straks. Der skal til enhver tid forefindes opslugningsmateriale på virksomheden. Alt opsamlet spild indeholdende olie og kemikalier (herunder grus, savsmuld eller lignende anvendt til opugning) skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.

27) Pesticidrester skal opbevares og håndteres som farligt affald. Tømt og rengjort (skyllet) pesticidemballage kan bortskaffes som dagrenovation.

Olie og diesel

28) Tankning af diesel skal ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Tankningen skal ske under opsyn.

Kemikalier og andre stoffer

29) Kemikalier, rengøringsmidler, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares således, at de ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.

Døde dyr

30) Døde dyr skal opbevares overdækket og på betonspalter eller andet tilsvarende underlag. Opbevaringen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener og må ikke medføre uhygiejniske forhold.

Driftsforstyrrelser

31) Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal opdateres hvert 2. år og dato for udarbejdelse eller revidering af planen skal tilføjes planens forside.

Husdyrbrugets ophør

32) Ved hel ophør af husdyrbruget skal det anmeldes til kommunen senest 4 uger efter ophør, og der skal på husdyrbruget foretages følgende:

- Affald, foder, husdyrgødning og husdyrbesætning fjernes
- Stalde-, foder – og husdyrgødningsopbevaringsanlæg rengøres
- Rørføringer i husdyrgødning eller foder afblændes eller graves op
- Pumpeudstyr i forbindelse med gyllebeholdere afmonteres
- Bortskaffelse af restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. i henhold til Sønderborg Kommunes affaldsregulativer.

C. Offentlighed og klagevejledning

Ansøgning om miljøgodkendelse har været offentlig annonceret i uge 47/2019 på Sønderborg Kommunes hjemmeside for at informere offentligheden om ansøgningen og tidligt inddrage denne i beslutningsprocessen.

Miljøgodkendelsen er meddelt den 28. april 2020.

Afgørelsen er offentliggjort på www.sonderborgkommune.dk den 28. april 2020 og der er efterfølgende orienteret herom i Sønderborg Ugeavis.

Partshøring

Et resume og et link til udkast til miljøgodkendelse blev den 25. marts 2020 udsendt til høring hos naboer (ejere og beboer) inden for konsekvensområdet for lugt (698 m) og skønnede parter i sagen, ansøger selv og ansøgers konsulent.

Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 30 dage frem til og med den 24. april 2020. Partshøringen gav 1 tilbagemelding. Tilbagemeldingen var positiv.

Annoncering af afgørelse

Miljøgodkendelsen efter husdyrbrugloven er offentliggjort på www.sonderborgkommune.dk den 28. april 2020 og der er efterfølgende orienteret herom i Sønderborg Ugeavis.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. husdyrbruglovens § 76.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk.

Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til Sønderborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på 900 kr. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Sønderborg Kommune.

Sønderborg Kommune videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb tirsdag 26. maj 2020.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Sønderborg Kommune i klageportalen.

Sønderborg Kommune kan oplyse, at det af husdyrbrugloven § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Hvis du påbegynder udnyttelse af miljøgodkendelsen inden klagefristens udløb, er det på egen regning og risiko.

Når Sønderborg Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Der er ifølge offentlighedsloven ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen.

Civilt søgsmål

Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge § 90 i husdyrbrugloven, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

Ann-Kathrin Tessin

Erhverv og Affald

Sønderborg Kommune

D. Kommunens bilag

Bilag 1 – Versionshistorik – Der er ikke foretaget ændringer i versionerne i husdyrgodkendelse.dk. Ændringerne er kun foretaget i den vedhæftede miljøkonsekvensrapport.

E. Miljøkonsekvensrapport til § 16 a stk. 2

Miljøkonsekvensrapport til § 16a

Avnbølgårdvej 10

6400 Sønderborg

Ansøgning om miljøgodkendelse af eksisterende produktionsarealer under undtagelsesreglen

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, D3)

Ansøger	I/S Lei Avnbølgård Avnbølgårdvej 10 6400 Sønderborg info@avnbolgaard.dk
Ejer	Carl Christian Lei Avnbølgårdvej 10 6400 Sønderborg info@avnbolgaard.dk
Husdyrbrugets adresse	Avnbølgårdvej 10 6400 Sønderborg
CVR-nummer	Carl Christian Lei: 25761332 I/S Lei Avnbølgård: 26733553
CHR-nummer	72756
Kommune	Sønderborg Kommune
Ejendomsnummer	5400014381
Matrikel-nr.	Matrikel: 70 - Avnbøl, Ullerup m.fl.
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Se punkt 3.3
Biaktiviteter	Ingen biaktiviteter
Ansøgningskema	212489
Konsulent (D3)	Ulla Refshammer Pallesen LandboSyd, CVR-nr. 25160428 Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Aabenraa upa@landbosyd.dk Tlf.: 6155 8262

Forord / læsevejledning

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Avnbølgårdvej 10, 6400 Sønderborg. Husdyrbruget er et IE-brug, da der er mere end 2.000 stipladser til slagtesvin.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport og behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved husdyrbrugets produktion. Rapporten indeholder en beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgte (afsnit 3) og efterfølgende en vurdering af de væsentlige indvirkninger på miljøet (afsnit 4). Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for husdyrbruget.

Miljøkonsekvensrapporten dækker alle oplysningskrav efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹, og er opbygget ud fra Miljøstyrelsens forslag til en skabelon. De angivne parenteser med bogstaver og tal i overskrifterne henviser til oplysningskravene jf. bilag 1 i bekendtgørelsen.

Til miljøkonsekvensrapporten er der ud over de indsatte bilag sidst i dokumentet indsendt bilag i form af opgørelse af produktionsarealerne, kapacitetsberegning samt en beredskabsplan. Det antages, at det er tilstrækkeligt at offentliggøre selve miljøkonsekvensrapporten med indbyggede bilag i forbindelse med offentliggørelsen af ansøgningen og miljøgodkendelsen.

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet på baggrund af oplysninger og staldtegninger modtaget fra Carl Christian Lei, som indestår for, at oplysningerne om selve husdyrbruget er korrekte.

Ifølge klagenævnsafgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet NMK-135-00021 skal miljøgodkendelsen stiles til ejer af ejendommen og staldanlægget. Efter anvisning fra kommunen er det indtastede CVR-nummer i husdyrgodkendelse.dk ejeren af dyrene I/S Lei Avnbølgård.

¹ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr 1261 af 29/11/2019

	1
Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, D3)	2
Forord / læsevejledning	3
1. Indledning	6
2. Ikke-teknisk resume (D2, C1 og C3 for IE-brug)	7
3. Husdyrbruget og det ansøgte	9
3.1 <i>Indretning og drift af anlægget (B1, B5, D1a)</i>	9
3.1.1 <i>Produktionsarealer</i>	9
3.1.2 <i>Opbevaring og håndtering af husdyrgødning</i>	11
3.1.3 <i>Drift af anlægget</i>	12
3.2 <i>Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, D1a)</i>	12
3.3 <i>Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)</i>	12
3.4 <i>Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4)</i>	13
3.5 <i>Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, D1b)</i>	17
3.6 <i>Lugtmission (B6, B4, D1b, D1c)</i>	23
3.7 <i>Øvrige emissioner og gener (B7, D1b)</i>	24
3.7.1 <i>Støj (B7, D1b)</i>	24
3.7.2 <i>Rystelser og vibrationer (B7, D1b)</i>	25
3.7.3 <i>Støv (B7, D1b)</i>	25
3.7.4 <i>Lys (B7, D1b)</i>	26
3.7.5 <i>Skadedyr (B7)</i>	26
3.7.6 <i>Transporter (B7)</i>	26
3.8 <i>Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, D1b)</i>	27
3.8.1 <i>Døde dyr (B8)</i>	27
3.8.2 <i>Affald (B8)</i>	27
3.8.3 <i>Olie- og kemikalier (B7 og B8)</i>	28
3.8.4 <i>Energiforbrug (B8)</i>	28
3.8.5 <i>Vandforbrug (B8)</i>	29
3.8.6 <i>Spildevand og restvand (B8)</i>	30
3.9 <i>Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7)</i>	30
3.10 <i>Forslag til egenkontrol (B7)</i>	31
3.11 <i>BAT-Ammoniakemission (B9, C2)</i>	31
3.12 <i>Grænseoverskridende virkninger (B10)</i>	32

4. Projektets indvirkninger for miljø, natur og mennesker (D) og tiltag for at mindske virkningerne (D1c).	33
4.1 <i>Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og bilag IV arter (D1c)</i>	33
4.2 <i>Begrænsning af ammoniakemission (D1c)</i>	33
4.3 <i>Afsætning af ammoniak til nærliggende natur (B5, D1c)</i>	34
4.4 <i>Lugtgener for omboende (D1c)</i>	36
4.5 <i>Støjgener (D1c)</i>	36
4.6 <i>Gener fra rystelser og vibrationer (D1c)</i>	36
4.7 <i>Støvgener (D1c)</i>	37
4.8 <i>Lyspåvirkninger (D1c)</i>	37
4.9 <i>Skadedyr (D1c)</i>	37
4.10 <i>Transporter (D1c)</i>	37
4.11 <i>Energi (D1c)</i>	38
4.12 <i>Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen (D1c)</i>	38
4.13 <i>Påvirkning af jordarealer og jordbund (D1c)</i>	38
4.14 <i>Andet om befolkningen og menneskers sundhed (D1c)</i>	39
4.15 <i>Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger (D1b)</i>	39
4.16 <i>Alternative løsninger (D1d)</i>	39
4.17 <i>Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5</i>	40
4.18 <i>Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6</i>	40
4.19 <i>Oplysninger om konsulenten (A4)</i>	40
5. Oplysninger om IE-husdyrbruget (C)	41
5.1 <i>Ophør af IE-husdyrbruget (C1)</i>	41
5.2 <i>BAT: Råvarer, energi, vand og management (C2)</i>	41
5.2.1 <i>BAT-Råvarer (C2)</i>	41
5.2.2 <i>BAT-Energi (C2)</i>	41
5.2.3 <i>BAT-Vand (C2)</i>	42
5.2.4 <i>Management og forholdet til BAT-konklusionen (C2)</i>	42
6. Konklusion	45
7. Bilag	45

1. Indledning

Ejendommen har en tilladelse til at producere 11.081 slagtesvin 30-105 kg. Tilladelsen bygger på en kapitel 5 miljøgodkendelse fra d. 15. maj 2001, der senere er blevet justeret gennem en anmeldeordning. Miljøgodkendelsen er revurderet d. 1. februar 2016.

Der ønskes nu mulighed for at få en ny miljøgodkendelse efter de nye regler for godkendelse af produktionsarealer.

Med en ny miljøgodkendelse til frit at udnytte staldenes produktionsarealer inden for de valgte dyretyper er det nemmere at udnytte staldanlægget optimalt, hvorved husdyrbrugets indtjeningsmuligheder kan optimeres. Ansøgningen anses derfor for at være erhvervsmæssigt nødvendig.

2. Ikke-teknisk resume (D2, C1 og C3 for IE-brug)

Husdyrbruget og produktionsomfang

Denne miljøkonsekvensrapport vedrører husdyrbruget på Avnbølgårdvej 10, 6400 Sønderborg. Husdyrbruget har i dag en miljøgodkendelse til at producere slagtesvin i alle stalde.

Ansøgningen er indsendt for at få godkendelse til at kunne producere efter de nye fleksible regler, hvor produktionsarealerne godkendes, og ansøger frit kan producere uden begrænsninger i ind- og udgangsvægte samt antal, så længe øvrig lovgivning overholdes. Endvidere ansøges om mulighed for at anvende de to stalde, der oprindeligt er opført som klimastalde til smågrise, til enten smågrise eller slagtesvin.

Det forventes, at der i staldanlægget maksimalt være et dyrehold på ca. 12.000 slagtesvin 30-118 kg eller ca. 10.000 smågrise/slagtesvin fra ca. 7-118 kg.

Landskabelige forhold

Husdyrbruget ligger syd for landsbyen Avnbøl i Sønderborg Kommune. Landskabet omkring husdyrbruget er lettere kuperet. Staldanlægget ligger samlet og staldene og gyllebeholderne ligger lidt lavere end stuehuset og de øvrige staldbygninger. Der er beplantning rundt omkring bygninger og anlæg, der skærmer for indsynet til ejendommen. Der sker ingen fysiske ændringer på husdyrbruget, hvorfor påvirkningen af landskabet er uændret. Der i november 2019 anmeldt 2 nye amerikanersiloer umiddelbart nord for gyllebeholderne.

Potentielle gener

Beregningerne i ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgeneafstanden overholdes til nærmeste nabo. Lugtgeneafstandene er de afstande et husdyrbrug skal holde til nærmeste naboer der ikke har landbrugspligt, samlet bebyggelse samt byzoner og sommerhusområder.

I forhold til samlet bebyggelse og byzone viser beregningerne i ansøgningssystemet, at de fulde lugtgeneafstande ikke kan overholdes. Kommunen har dog mulighed for at godkende eksisterende husdyrbrug, der minimum overholder halvdelen af den afstand, et tilsvarende nyt husdyrbrug skal overholde. For at reducere lugtemissionen vil der fremadrettet blive udsluset gylle fra staldene en gang om ugen.

I forhold til øvrige gener ligger husdyrbruget i god afstand af både enkelt beboelser, samlet bebyggelse og byzone.

Støj, rystelser og vibrationer fra husdyrbrugets bygninger og faste installationer vurderes ikke at være til væsentlig gene for naboer pga. typen af kilderne og afstanden til naboerne.

Pga. beplantning og placeringen og arten af lyskilder, vil naboer ikke kunne blive generet af lysgener.

Fluer og skadedyr bekæmpes og døde dyr opbevares overdækket ind til afhentning.

Støv vil primært være fra transporter. Transport til og fra husdyrbruget sker via Avnbølgårdvej. Veje fejles efter kørsel, når der er behov for det.

Samlet set vurderes husdyrbruget i forhold til omgivelserne ikke at medføre væsentlige gener i form af lugt, støj, rystelser, vibrationer, støv, lysgener, fluer, skadedyr, opbevaring af døde dyr eller transport.

Husdyrgødning

Al husdyrgødningen er i form af gylle. Gylle udbringes med gyllevogn med læssekran og slæbeslanger.

Ammoniakdeposition til natur

Der er i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak, som forskellige naturtyper må belastes med.

Ammoniaknedfald kaldes deposition. Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at beskyttelsesniveauerne for ammoniak til alle naturtyper overholdes, både totaldepositionskravene til de mest sårbare naturtyper samt mer-depositionskravet til mindre sårbare naturtyper.

Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Da husdyrbruget er et IE-brug, er der krav til at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til at minimere miljøbelastninger. Der er dels faste krav til maksimal ammoniakemission i forhold til BAT i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, og dels har EU fastsat såkaldte BAT-konklusioner for IE-brug.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder BAT for ammoniak.

Der er i ansøgningen redegjort for BAT med hensyn til godt landmandskab, ernæringsmæssig styring, vand, energi, støj, støv, lugt, emissioner fra gødning, forarbejdning af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, ammoniakemission og beregning af N- og P indhold i gødning.

Husdyrbruget skal desuden udarbejde et miljøledelsessystem.

BAT i forhold til ammoniak overholdes vha. teltoverdækninger.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Der er ikke drøftet alternative løsninger.

0-alternativet er, at husdyrbruget drives videre efter vilkårene fastsat i den eksisterende miljøgodkendelse.

Husdyrbrugets ophør

Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ.

3. Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak- og lugtemission og -deposition, støj, rystelser, vibrationer, støv, lys, skadedyr, transport, affald og forbrug af ressourcer.

3.1 Indretning og drift af anlægget (B1, B5, D1a)

Det eksisterende bygningsæt ligger forholdsvis samlet. Det ældste bygningsæt bestående af stuehuset og laderne fra 1919-1974 ligger op ad Avnbølgårdvej mod øst, og staldene og gyllebeholdere ligger samlet mod sydvest. Stalde, gyllebeholdere og andre bygninger m.v. ses af figur 1 samt af bilag 1. Amerikanersiloeerne nord for gyllebeholderne fremgår ikke af figur 1, men kan ses på bilag 1. På ejendommen ligger endvidere to parcelhuse, Avnbølgårdvej 7 og 9 ca. godt 300 m nord for bygningsættet i udkanten af Avnbøl by.

Figur 1: Husdyrbrugets stalde, opbevaringsanlæg mv.

3.1.1 Produktionsarealer

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for både den ansøgte drift, nudriften og driften for 8 år siden. Produktionsarealerne har været uændrede gennem alle årene.

Husdyrbrugets miljøtilladelse var for 8 år siden en afgørelse fra d. 8. oktober 2012 om accept af en anmeldelse af ændrede vægtgrænser i forhold til en kapitel 5 miljøgodkendelse fra d. 15. maj 2001 efter Miljøbeskyttelsesloven. Den tilladte produktion er således 11.081 slagtesvin 30-105 kg.

Efterfølgende er der d. 1. februar 2016 meddelt en revurderingsafgørelse til samme produktion.

Oprindeligt er staldanlægget etableret til både søer, smågrise og slagtesvin.

I ansøgt drift ønskes der mulighed for, at de stalde, der oprindeligt blev etableret til klimastalde, kan benyttes som flexstalde, så der er mulighed for at kunne produceres enten smågrise eller slagtesvin i stalde.

Nordvestligste slagtesvinestald	360	Mekanisk ventilation	6 m	(#191337) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	264
Stald i mellemgang	39	Mekanisk ventilation	6 m	(#191338) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	28
Sydvestligste slagtesvinestald	393	Mekanisk ventilation	6 m	(#191339) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	308
Midterste slagtesvinestald, nord	105	Mekanisk ventilation	6 m	(#191340) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	75
Midterste slagtesvinestald, midt	470	Mekanisk ventilation	6 m	(#191341) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	360
Klimastald, midt	227	Mekanisk ventilation	6 m	(#191343) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv (#191342) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0 0	20 145
Klimastald, syd	242	Mekanisk ventilation	6 m	(#191344) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	174
Smal stald nord for udleveringsstald	209	Mekanisk ventilation	6 m	(#191345) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	111
Østligste slagtesvinestald	1039	Mekanisk ventilation	6 m	(#191346) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	744
Stald til får	43	Naturlig ventilation	3 m	(#219887) Får og geder. Dybstrøelse	11	43
Sum						2272

Table 1: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i ansøgt drift

Nordvestligste slagtesvinestald	360	Mekanisk ventilation	6 m	(#215576) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	264
Stald i mellemgang	39	Mekanisk ventilation	6 m	(#215577) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	28
Sydvestligste slagtesvinestald	393	Mekanisk ventilation	6 m	(#215578) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	308
Midterste slagtesvinestald, nord	105	Mekanisk ventilation	6 m	(#215579) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	75
Midterste slagtesvinestald, midt	470	Mekanisk ventilation	6 m	(#215580) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	360
Klimastald, midt	227	Mekanisk ventilation	6 m	(#219292) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv (#215582) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0 0	20 145
Klimastald, syd	242	Mekanisk ventilation	6 m	(#215583) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	174
Smal stald nord for udleveringsstald	209	Mekanisk ventilation	6 m	(#215585) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	111
Østligste slagtesvinestald	1039	Mekanisk ventilation	6 m	(#215586) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	744
Stald til får	43	Naturlig ventilation	3 m	(#219888) Får og geder. Dybstrøelse	11	43
Sum						2272

Tabel 2: Stalde, ventilationsforhold, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i nudrift og 8 års drift

Produktionsarealerne er beregnet ud fra staldtegninger samt oplysninger fra Carl Christian Lei.

3.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg fremgår af tabel 3. Begge gyllebeholdere er teltoverdækkede.

I forbindelse med revurderingen i 2016 blev der ikke stillet vilkår om teltoverdækning, men teltoverdækningen indgik i beregningerne i det daværende "ansøgningskema" 84341. Det er derfor valgt at indtaste teltoverdækninger med 50 % ammoniakreduktionseffekt i nudrift og ansøgt drift.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder på 2.270 m ³	Flydende				574
Gyllebeholder på 1.530 m ³	Flydende				374
Nudrift					
Gyllebeholder på 2.270 m ³	Flydende				574
Gyllebeholder på 1.530 m ³	Flydende				374
8 års drift					
Gyllebeholder på 2.270 m ³	Flydende				574
Gyllebeholder på 1.530 m ³	Flydende				374
Opbevaringslagre med miljøteknologi					
Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi			NH ₃ -N effekt (%)	
Ansøgt drift					
Gyllebeholder på 2.270 m ³	Teltoverdækning, OBS: ikke et vilkår i nuværende godkendelse/revurdering, men har indgået i beregningerne.			50,0	
Gyllebeholder på 1.530 m ³	Teltoverdækning, OBS: ikke et vilkår i nuværende godkendelse/revurdering, men har indgået i beregningerne.			50,0	
Nudrift					
Gyllebeholder på 2.270 m ³	Teltoverdækning, OBS: ikke et vilkår i nuværende godkendelse/revurdering, men har indgået i beregningerne.			50,0	
Gyllebeholder på 1.530 m ³	Teltoverdækning, OBS: ikke et vilkår i nuværende godkendelse/revurdering, men har indgået i beregningerne.			50,0	
8 års drift - Ingen data					

Tabel 3: Opbevaringsanlæg i 8 års drift, nudrift og ansøgt drift

I forbindelse med ansøgningen om overgang til de nye regler om godkendelse af produktionsarealer ønskes benyttet virkemidlet egentlig udslusning af gylle fra staldene. Alle stalde er med træk og slip-system. Der vil blive installeret en enhed, der registrer hver gang gyllepumpen startes op.

Effekten er indtastet for alle stalde med drænet gulv og spalter. Effekten må ikke benyttes i forbindelse med stalde med delvis fast gulv.

Gyllen i gyllebeholderne omrøres kun forud for flytning eller udbringning. Det er en maskinstation, der står for udbringningen.

Med en forventet fremtidig maksimal produktion på ca. 12.000 slagtesvin 30-118 eller ca. 10.000 smågrise/slagtesvin 7-118 kg er den årlige gylleproduktion på ca. 7.353 m³ jf. normtal. Ud over gylle ledes der også vaskevand og regnvand fra den kombinerede ind- og udleveringsrampe/vaskeplads og fårefolden på

samlet ca. 90 m³ til gyllebeholderen (har antaget 0,913 m³/m² jf. kort over nedbør på Klimatilpasning.dk, Observationsdata 1986-2005), i alt ca. 102 m³, hvoraf de ca. 20 m³ er vaskevand til vask af maskiner. Der kan fradrages ca. 378 m³ i forhold til normberegningen pga. teltoverdækningerne (0,4 m³/m² overfladeareal).

På nuværende tidspunkt benyttes en gyllebeholder på 615 m³ på Ballebrovej 17, 6400 Sønderborg til opbevaring af gylle fra husdyrbruget for at leve op til 9 måneders opbevaringskravet ved den nuværende produktion. Forud for den forventede mulige fulde produktion skal der indgås en 5-årig lejeaftale på ca. 900 m³.

Der er indsendt kapacitetsberegninger til kommunen for overholdelse af kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet.

3.1.3 Drift af anlægget

Driften i staldene varetages af 2 personer. Driften af husdyrbruget er beskrevet i de følgende punkter i denne rapport, men derudover kan nævnes, at der er følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- Der registreres dyr i CHR
- Der føres journal over antal dyr bortskaffet til DAKA, antal og vægt af dyr sendt til slagting
- Der føres E-kontrol
- Der er gyllebeholderkontrol af gyllebeholderne via beholderkontrolordningen
- Før pumpning af gylle fra forbeholdere bliver det tjekket, om der er plads til mere gylle
- Gyllepumpning til gyllevogn overvåges
- Der føres journal over medicinforbrug
- Der gennemføres kontrol af el-installationerne af autoriseret el-installatør hvert 5. år
- Pulverslukkere udskiftes hvert 5 år
- I løbet af dagen bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) registreres i regnskabet
- Der udarbejdes mark/ gødningsplaner
- Der føres sprøjtejournal

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, D1a)

Ansøgningen omhandler en miljøgodkendelse efter de nugældende regler til fri produktion i de eksisterende lovligt etablerede stalde. Der sker ingen bygningsmæssige ændringer eller nyetableringer.

Placeringer af de eksisterende og stalde og anlæg m.v. fremgår af oversigtkortet i bilag 1.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (A5, B3)

IS Lei Avnbølgård har svineproduktion på ejendommene Bojskovskov 27, 6400 Sønderborg (sohold, CHR-nr. 49248), Bojskovvej 46, 6300 Gråsten (hold af smågrise og drægtige søer, CHR-nr. 12757) og Kådnervej 4, 6430 Nordborg (slagtesvinehold, CHR-nr. 28742). Der er ca. 3,5 km i fugleflugt til Bojskovskov 27 og Bojskovvej 46 og knap 11 km til Kådnervej 4.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4)

Landskab og kulturarv

Husdyrbruget ligger syd for landsbyen Avnbøl i Sønderborg Kommune. Landskabet omkring husdyrbruget er lettere kuperet. Staldanlægget ligger samlet og staldene og gyllebeholderne ligger lidt lavere end stuehuset og de øvrige staldbygninger. Der er i november 2019 indsendt anmeldelse af to amerikanersiloer til hver 1.355 ton korn umiddelbart nord for gyllebeholderne. Anmeldelsen er accepteret af kommunen.

Ifølge kortmaterialet på Sønderborg Kommunes GIS² ligger husdyrbruget inden for udpegningen Særligt Værdifulde landbrugsområder, men uden for udpegningerne Bevaringsværdige landskaber, Specifik geologisk bevaringsværdi, Større uforstyrrede landskaber samt Kystnærhedszonen. Husdyrbrugets landskabelige forhold vurderes under punkt 4.1.

Ifølge kommunens landskabsanalyse ligger husdyrbruget i Sundeved Landbrugslandskab, som beskrives som følger:

- Den middel til store skala afspejles i markstørrelserne og de store gårde. Samtidig er flere af områdets landsbyer så store, at de optræder som relativt store enheder i landskabet.
- Landskabet opleves de fleste steder med en åben eller meget transparent karakter, fordi hverken bevoksning eller terræn i væsentlig grad bryder de lange udsigter over markerne på tværs af landskabet.
- De fleste steder fremstår landskabet med en enkel karakter med intensivt dyrkede marker, der delvist afgrænses af hegn samt spredtliggende gårde og bebyggelser.
- Landskabet er præget af større tekniske anlæg.

I den samlede vurdering angives, at området er uden væsentlige landskabelige oplevelsesværdier, og målsætningen er vedligehold.

Der er beplantning omkring bygningssættet i form af levende hegn langs den nordlige, vestlige og det meste af de sydlige afgrænsning af bygningssættet. Herudover er der allé-træer langs den nordlige indkørselsvej, en beplantning umiddelbart nord for de vestligste stalde, store træer i haveanlægget syd for stuehuset samt et mindre skovbevokset areal på østsiden af Avnbølgårdvej. Der er desuden plantet allé-træer på begge sider af Avnbølgårdvej fra bebyggelsen i Avnbøl.

Stuehuset er gul og hvidmalet med rødt tegltag, laderne er hvidmalede med lysegrønne gavltrekanter og topbeklædning på langsiderne og grå eternittage, maskinhuset er i grønne og røde stålplader med grå eternit- eller ståltag og staldene er i gule mursten og betonelementer med grå eternittage. Gyllebeholderne er i betonelementer med grå pvc teltduge og fodersiloerne er gråhvide glasfibersiloer.

Bygningerne er op til ca. 12 m høje (stuehuset) og siloerne er op til ca. 10 m høje. På ejendommen er der tre stk. 24 m³, et stk. 7 m³ og et stk. 12 m³ fodersiloer.

De nye amerikanersiloer i ufarvet stål, bliver bygget i kote ca. 37,5 og får sider på 8,97 m, diameter på 16,41 m og totalhøjde på 14,02 m. Da stuehuset ligger ca. i kote 40, vil amerikanersiloerne ikke vil komme til at stikke højere op i terrænet end stuehuset gør det i forvejen. Telttoppene stikker til sammenligning ca. 7-8 m over terræn.

Ifølge Slots- og Kulturarvsstyrelsens hjemmeside er der i omegnen af husdyrbruget fundet en række fortidsminder. Den blå markering angiver et ikke-fredet fund. Om "fundet" angives, at der er tale om en registrering via historisk dokumentation af det gamle herresæde Avnbølgård, af hvilket anlæg der ikke længere er synlige spor.

² <https://sonderborgkommune.dk/soenderborg-kommune/digitale-kort-i-soenderborg>

Figur 2: Skærmdump fra Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside (blå = ikke-fredet, rød = fredet)

Afstandskrav

Husdyrbruglovens afstandskrav jf. § 6 og 8 overholdes for husdyrbruget bortset fra afstanden til sø mod øst.

Husdyrbruget ligger mere end 50 m fra:

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- en nabobeboelse

I tabellen herunder er afstande jf. Husdyrlovens § 8 vist:

Nærmeste sø mod øst - Vandløb og søer over 100 kvm

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Østligste slagtesvinestald	7
Gødningslager	Gyllebeholder på 1.530 m ³	54

Nærmeste sø mod nord - Vandløb og søer over 100 kvm

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Midterste slagtesvinestald, nord	23
Gødningslager	Gyllebeholder på 1.530 m ³	95

Naboskel - Naboskel

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Nordvestligste slagtesvinestald	192
Gødningslager	Gyllebeholder på 2.270 m ³	175

Nærmeste levnedsmiddelvirksomhed? - Levnedsmiddelvirksomhed

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald til får	1603
Gødningslager	Gyllebeholder på 1.530 m ³	1687

Nærmeste nabobeboelse - Nabobeboelse

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Sydvestligste slagtesvinestald	397
Gødningslager	Gyllebeholder på 2.270 m ³	349

Nærmeste aktive boring jf. Jupiterdatabasen - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald til får	554
Gødningslager	Gyllebeholder på 1.530 m ³	619

Nærmeste vandværksboring - Vandforsyningsanlæg (almen)

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald til får	1097
Gødningslager	Gyllebeholder på 1.530 m ³	1178

Avnbølgårdvej - Offentlig vej og privat fællesvej

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Østligste slagtesvinestald	102
Gødningslager	Gyllebeholder på 1.530 m ³	154

Stuehus - Vandløb og søer over 100 kvm

Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	Stald til får	18
Gødningslager	Gyllebeholder på 1.530 m ³	91

Tabel 4: Afstande jf. Husdyrlovens § 8 stk. 1.

Husdyrgodkendelse.dk måler fra den/det stald/gødningslager, der ligger tættest på de udpegede punkter. Punkterne er udpeget, så de ligger tættest muligt på de eksisterende stalde og anlæg.

Afstandskravene til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m², offentlig vej og privat fællesvej, og beboelse på samme ejendom er 15 m - afstandskravene til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning og til levnedsmiddelvirksomhed er på 25 m - afstandskrav til naboskel er på 30 m og afstandskrav til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning er på 50 m.

Den østligste stald ligger ca. 7 m fra et mindre vandhul/sø. Mellem stalden og vandhullet går en grusvej. Stalden har ligget på placeringen siden 1960 (oplysning fra BBR), og vejen er etableret på samme tidspunkt. Da der ikke sker ændringer i anvendelsen af stalden, skal der ikke meddeles dispensation, idet der er tale om et eksisterende lovligt forhold.

På kortudsnittet herunder er vist nærmeste søer, stuehus, naboskel og offentlig vej (Avnbølgårdvej). Nærmeste levnedsmiddelvirksomhed, nabobeboelse, ikke almene vandforsyningsboring og vandværksboring ligger så langt væk, at de nærmeste øvrige punkter ikke ville kunne ses ordentligt på kortudsnittet, hvis der zoomes så langt ud, så de alle er med på kortet.

Figur 3: Kortudsnit over afstande

3.5 Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, D1b)

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift samt oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringslagre fremgår af tabel 5. Den totale ammoniakemission fra husdyrbruget er i nudrift og ansøgt drift på 5.286,1 kg NH₃-N/år med en negativ merdeposition i forhold til 8 års driften drift på 189,6 kg NH₃-N/år. Den negative merdeposition skyldes teltoverdækningerne, der reducerer ammoniakemissionen fra gyllebeholderne med 50 %.

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	5096,5	189,6	5286,1
Nudrift	5096,5	189,6	5286,1
8 års-drift	5096,5	379,1	5475,6

Tabel 5: Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og totalt fra husdyrbruget

I forhold til flex tager beregningerne udgangspunkt i den maksimale emission, der kommer fra flexgruppens dyre- og gulvtyper. Ammoniakemissionerne fra slagtesvin på delvis spaltegulv med 25-49 % fast gulv er på 1,9 kg NH₃-N pr. m² pr. år, fra slagtesvin på drænet gulv og spalter er på 2,3 kg NH₃-N pr. m² pr. år, fra smågrise på delvis fast gulv og spalter (toklimastald) er på 0,56 kg NH₃-N pr. m² pr. år og fra smågrise på drænet gulv og spalter er på 1,2 kg NH₃-N pr. m² pr. år. Da produktionen i nudrift er slagtesvin på henholdsvis delvis spaltegulv med 25-49 % fast gulv og drænet gulv og spalter sker der således ingen forøgelse ved anvendelse af flex for slagtesvin og smågrise på de uændrede produktionsarealer.

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder). Der må heller ikke ske påvirkning af naturområder, der er beskyttet af dansk lovgivning, eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter).

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen kategoriserer naturen i kategori 1, 2 og 3 natur og fastsætter beskyttelsesniveauer som fremgår af tabel 6.

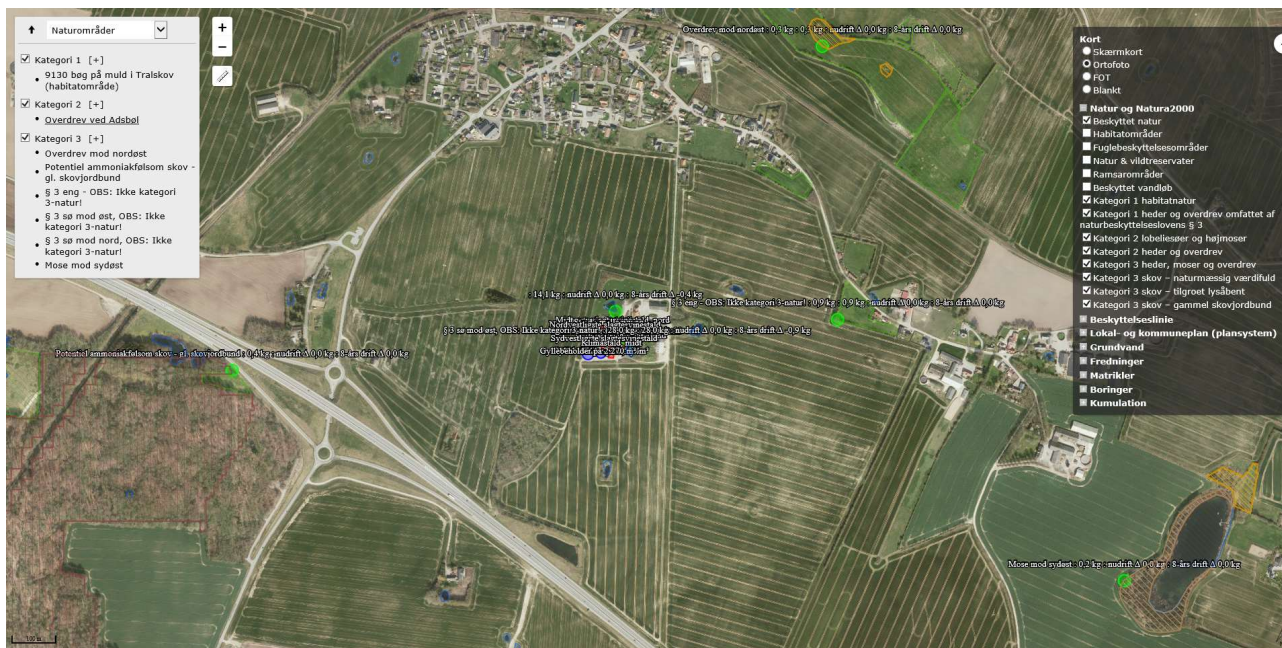
Naturområder i nærheden af husdyrbruget er udpeget og fremgår af figur 4 og 5 og beregningerne af ammoniak til disse områder fremgår af tabel 7.

Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL ³ (dvs. større end 2.500 m ²)	Max. Totaldeposition (stald og lagre) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3	Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder, moser	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max.

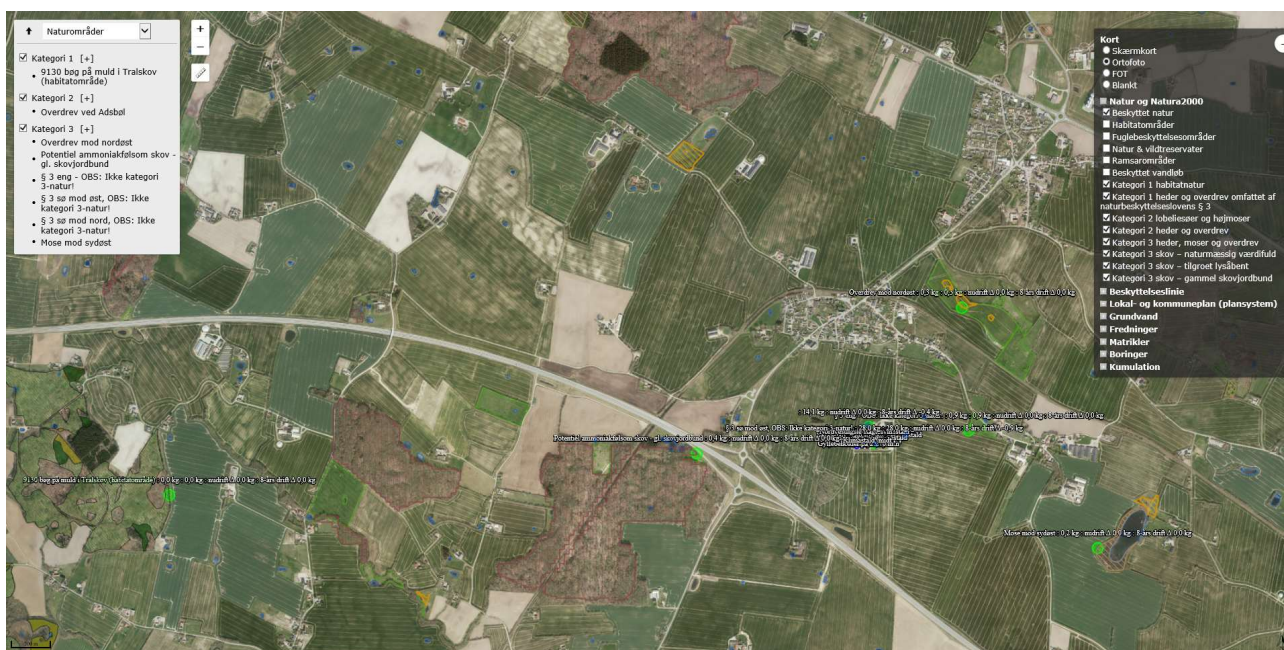
³ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 240 af 13/03/2019

	<p>og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove.</p> <p>For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og</p> <p>1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«,</p> <p>2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller</p> <p>3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovaarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.</p>	<p>merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år</p>
<p>Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.</p>	<p>Kan fx være enge, strandenge og søer</p>	
<p>* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH3-N pr. år indenfor 200 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH3-N pr. år indenfor 200-300 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH3-N pr. år indenfor 300-500 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH3-N pr. år indenfor 500-1.000 m</p> <p>Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH3-N pr. år indenfor 1.000-2.500 m</p>		

Tabel 6: Krav til maksimal total- og merdeposition af ammoniak til natur

Figur 4: Husdyrbrugets placering i forhold til de nærmeste naturområder

Figur 5: Husdyrbrugets placering i forhold til alle udpegede naturområder

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Mose mod sydøst	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2
§ 3 sø mod nord, OBS: Ikke kategori 3-natur!	Kategori 3	Ansøger	0	V	-0,4	0,0	14,1
§ 3 sø mod øst, OBS: Ikke kategori 3-natur!	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,9	0,0	28,0
§ 3 eng - OBS: Ikke kategori 3-natur!	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,9
Potentiel ammoniakfølsom skov - gl. skovjordbund	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,4
9130 bøg på muld i Tralskov (habitatområde)	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Overdrev ved Adsbøl	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
Overdrev mod nordøst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,3

Tabel 7: Total og merdeposition af ammoniak til udpegede naturområder

Kategori 1 natur

Det nærmeste kategori 1 naturområde er et skovområde med bøg på muld i Natura 2000 habitatområdet Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov, der ligger ca. 3,7 km vest for husdyrbruget.

Kategori 2 natur

Det nærmeste kategori 2-naturareal er ifølge Husdyrgodkendelse.dk et overdrev ved Adsbøl ca. 1,8 km syd-sydvest for husdyrbruget.

Kategori 3 natur og § 3 områder

De nærmeste kategori 3 naturområder er ifølge Husdyrgodkendelse.dk en potentiel ammoniakfølsom skov på gammel skovjordbund ca. 850 m vest for husdyrbruget i Ladkær Skov, et mindre overdrev ca. 850 m nordøst for husdyrbruget og en tilgroet mose ca. 1,3 km sydøst for husdyrbruget. Der er ikke udpeget flere kategori 3 naturområder, idet de ligger en del længere væk end de udpegede punkter.

De nærmeste søer og den nærmeste eng er endvidere udpeget, idet disse er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3. To søer ligger klods op ad staldanlægget ca. 7 m øst for Østligste slagtesvinestald og ca. 23 m nord for Midterste slagtesvinestald, nord. Engen ligger godt 500 m øst for husdyrbruget.

Bilag IV-arter m.v.

Bilag IV-arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Af faglig rapport fra DMU nr. 635, Håndbog over dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁴ fremgår en liste over arters udbredelse i et grid på 10 km x 10 km fordelt over hele landet. Der er desuden udgivet en videnskabelig rapport i 2013 over overvågning af arter⁵. Af rapporterne fremgår, at nedenstående arter kan være registreret i nærområdet til husdyrbruget.

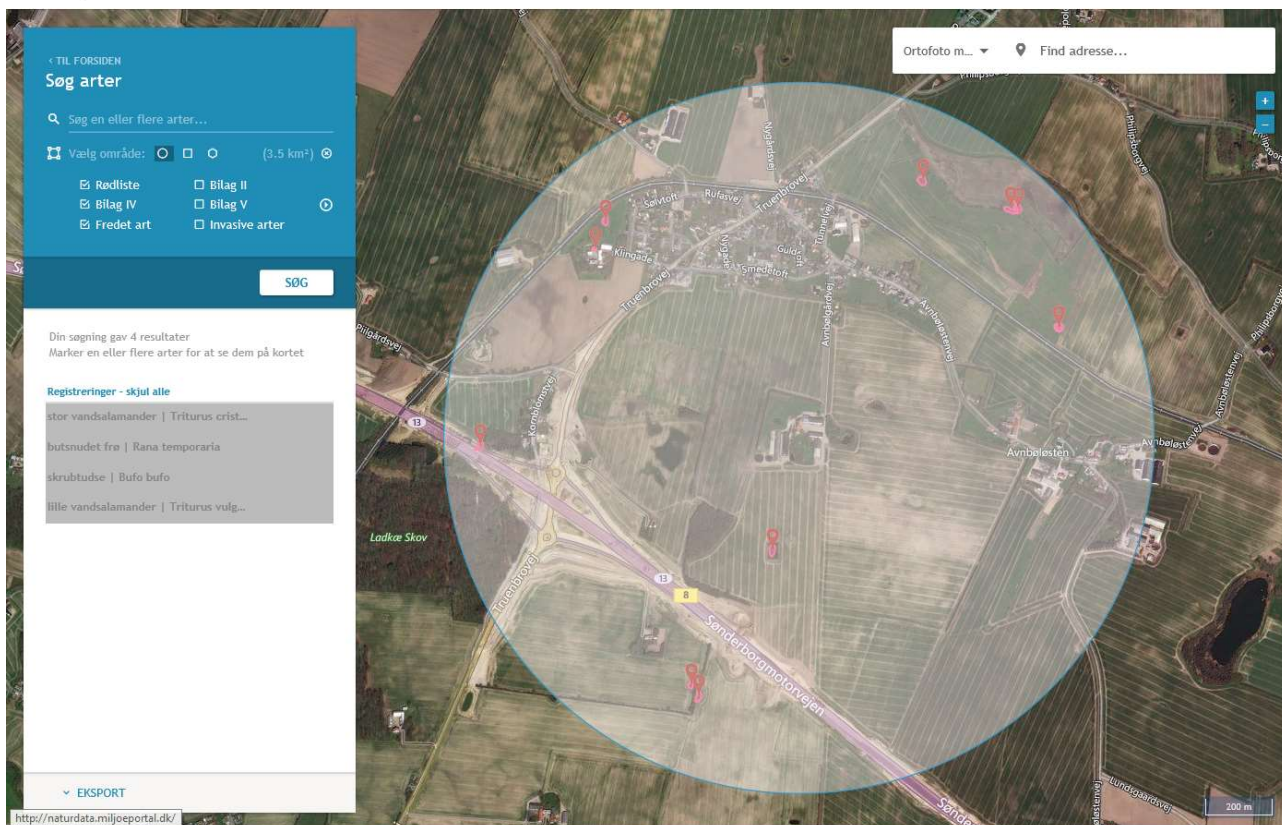
Dansk navn:	Videnskabeligt artsnavn:
Vandflagermus	Myotis daubentonii
Brunflagermus	Nyctalus noctula
Langøreth flagermus	Plecotus auritus
Sydflagermus	Eptesicus serotinus
Troldflagermus	Pipistrellus nathusii
Pipistrellflagermus	Pipistrellus pipistrellus
Dværgflagermus	Pipistrellus pygmaeus
Markfirben	Lacerta agilis
Stor vandsalamander	Triturus cristatus
Løgfrø	
Løvfrø	Hyla arborea
Spidssnudet frø	Rana arvalis
Strandtudse	Bufo calamita

Tabel 8: Liste over bilag IV-arter

Ifølge Danmarks Miljøportal er der registreret bilag IV-arten stor vandsalamander inden for 1.000 m fra husdyrbruget (se figur 6). Butsnudet frø, skrubtudse og lille vandsalamander er fredede arter.

⁴ Danmarks Miljøundersøgelser Aarhus Universitet Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV <https://www2.dmu.dk/pub/fr635.pdf>

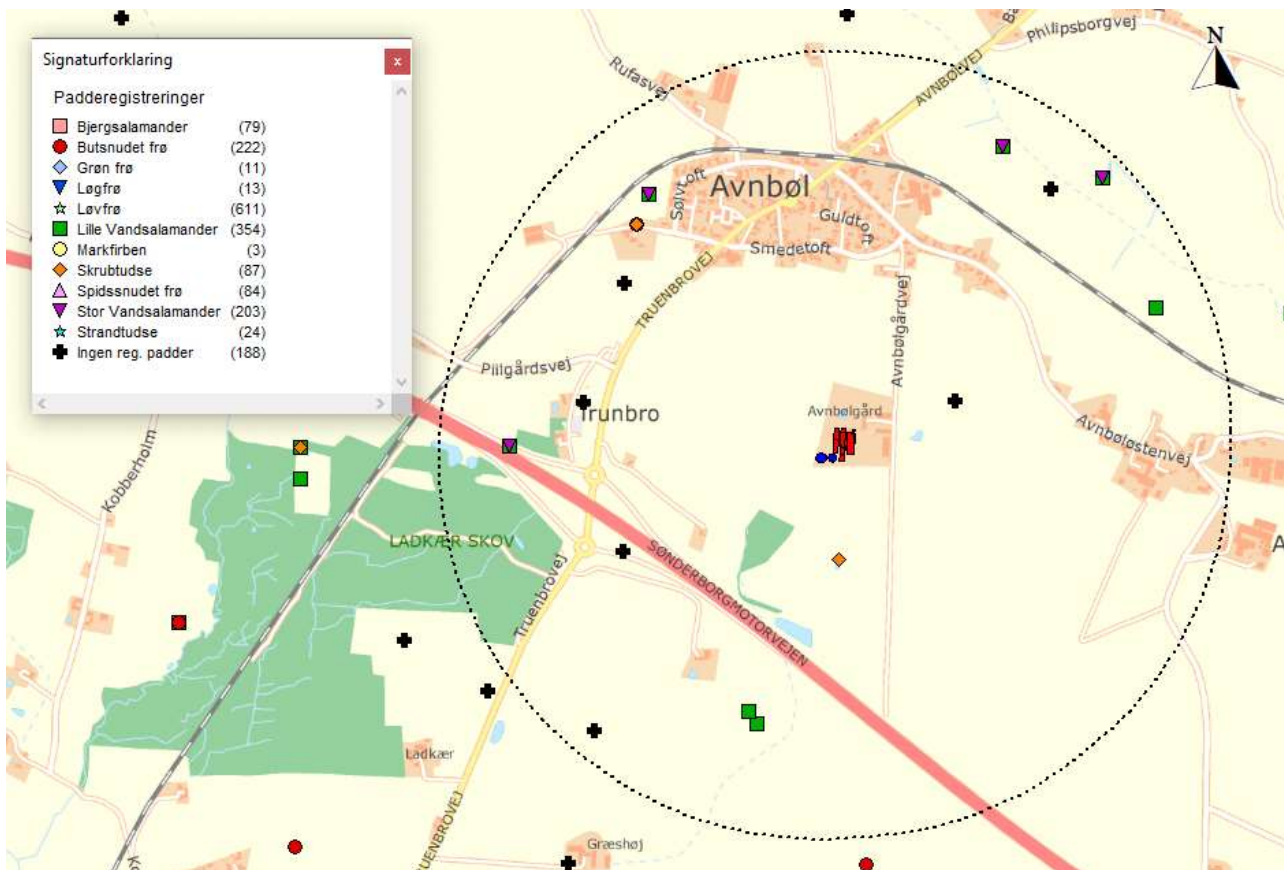
⁵ AARHUS UNIVERSITET DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI Videnskabelig rapport nr. 50 fra 2013 Overvågning af arter 2004-2011 <https://www.dmu.dk/Pub/SR50.pdf>

Figur 6: Kort over bilag IV registreringer mv. fra Danmarks Miljøportal, Naturdata

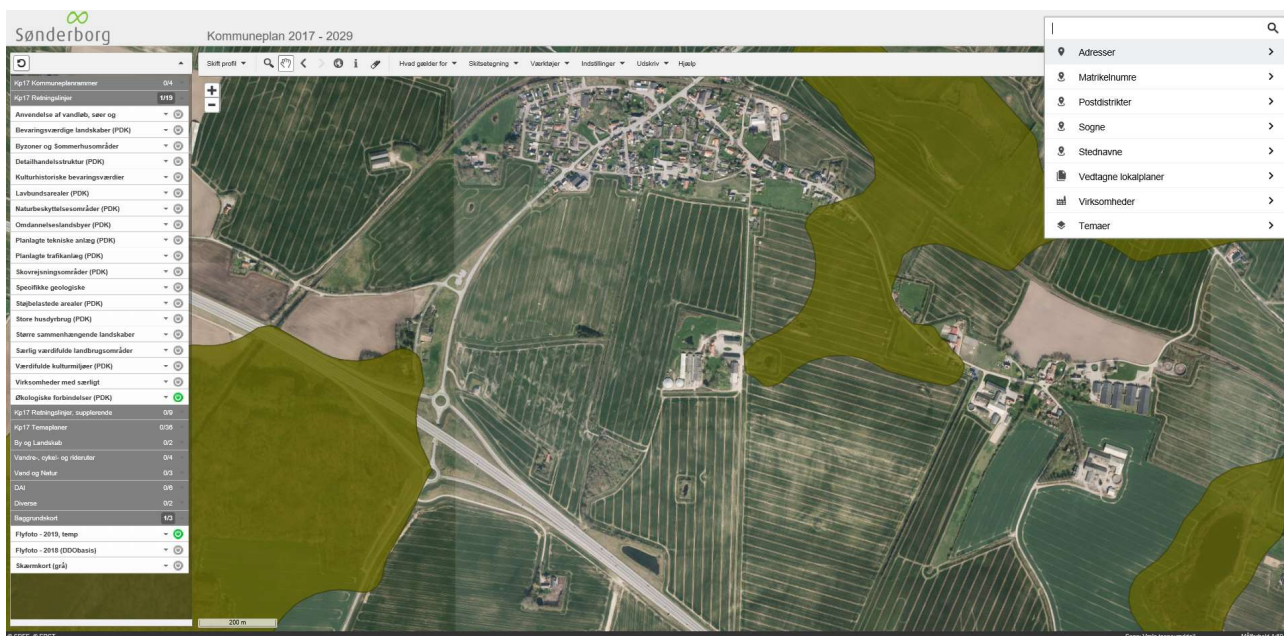
Ifølge Sønderborg Kommunes interne kortlag over bilag IV arter og padder er der registreret bilag IV-arten stor vandsalamander samt padderne lille vand salamander, butsnudet frø, skrubbtudse inden for 1.000 m fra staldene (se figur 7).

Kort over økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser fremgår af figur 8.

Figur 7: Kortlag over bilag IV registreringer m.v. fra Sønderborg Kommune

De nærmeste økologiske forbindelser er udpeget i forbindelse med skovbevoksningen på den østlige side af husdyrbruget (se figur 8).

Figur 8: Kort over økologiske og potentielle økologiske forbindelser fra kommunens GIS-kort

3.6 Lugtemission (B6, B4, D1b, D1c)

Nærmeste lugtberegningpunkter er udpeget i skema 212489 i Husdyrgodkendelse.dk, se figur 9.

Beregningerne viser, at lugtgeneafstanden til enkeltbeboelse overholdes, og at minimum 50 % af lugtgeneafstandene til samlet bebyggelse og byzone kan overholdes. Der har været indsendt en forhåndsvurdering til kommunen, som har vurderet, at der vil kunne meddeles godkendelse under undtagelsesreglen for lugt, når der udsluses gylle ugentligt.

Der er kumulation i forhold til lugt fra andre husdyrbrug for samlet bebyggelse og nuværende byzoneafgrænsning, idet der ligger et husdyrbrug (Tunnelvej 2) med en ammoniakemission, der vurderes at være større end 750 kg NH₃-N pr. år, inden for 300 m fra disse punkter.

Figur 9: Nærmeste nabo, samlede bebyggelse og byzone

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Avnbølgårdvej 8	0	NY	269	269	462	Ja
Avnbølgårdvej 8	1	NY	554,9	610,4	462,1	Nej
Byzone, Avnbøl, Ullerup	1	NY	726,2	798,8	454,7	Nej
Fremtidig byzone jf. kommuneplan...	0	NY	726,2	726,2	378,6	Nej
Fremtidig byzone jf. kommuneplan...	0	NY	726,2	726,2	441,3	Nej

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

Gul: Genekriterie er ikke overholdt, men der kan søges om dispensation jf. § 33 ("50 % reglen").

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone: 698 m

Tabel 9: Beregning af lugtgeneafstande til nærmeste naboer, samlet bebyggelse og byzoner

De gule markeringer viser, at der er tale om en miljøgodkendelse under undtagelsesreglen for lugt.

3.7 Øvrige emissioner og gener (B7, D1b)

I de efterfølgende underpunkter beskrives potentielle gener fra støj, rystelser og vibrationer, støv, lys, skadedyr og transport. Husdyrbruget ligger tæt på nærmeste nabobeboelser, hvorfor der er fokus på ikke at genere naboerne.

3.7.1 Støj (B7, D1b)

De største støjgener vil forekomme i forbindelse med ventilation, gylleomrøring og -pumpning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, aftipning af foder i korngrav i kornladen, indblæsning af foder i siloer, beluftning og eventuelt tørring af korn i kornladen samt transport af dyr, foder og gylle mv. Fremadrettet vil der komme støj fra beluftning og eventuelt tørring i forbindelse med amerikanersiloerne. Tørring sker vha. mobilt portionstørreri, der kan tørre 15 ton korn ad gangen. Se kort over støjkilder herunder.

Figur 10: Støjklider (og udvendig belysning)

Ventilationsanlægget er løbende renoveret, hvorfor der generelt er tale om nyere og støjsvage ventilatorer.

Transporter forbi naboer vil kunne høres, men adskiller sig ikke fra anden vejtransport.

3.7.2 Rystelser og vibrationer (B7, D1b)

Der kan eventuelt forekomme mindre rystelser i forbindelse med transport til og fra husdyrbruget og internt på husdyrbruget. Der sker ingen ændringer i kilderne til rystelser og vibrationer fra husdyrbruget med det ansøgte. Kilder kan fx være ventilationsanlæg, foderanlæg, beluftnings- og korntørringsanlæg, gyllepumper og diverse maskiner.

3.7.3 Støv (B7, D1b)

Kørearealerne rundt omkring bygningerne og gyllebeholderne er grusbelagte. Støv vil primært forekomme i forbindelse med markdriften i meget tørre perioder, hvor evt. jord på veje kan hvirvles op. Der vil blive fejlet efter udkørsel af husdyrgødning mv., når der er behov for det.

Foder tippes i korngraven i foderladen og blæses endvidere direkte ind i fodersiloerne og ledes ud i staldene gennem rørsystem. Der er desuden overbrusningsanlæg i alle stalde, hvilket er med til at reducere støvemissioner fra staldene.

Al fodring sker som vådfodring.

Der sker ingen ændringer i støvkilderne fra husdyrbruget med det ansøgte.

3.7.4 Lys (B7, D1b)

Lysset er tændt i staldene i løbet af dagen i forbindelse arbejde og med fodring samt efter dyrenes og driftsformens behov. Der er timerstyring af al belysning i staldene.

Udendørs belysning fremgår af figur 10.

Lyspåvirkning fra lastbiler er kortvarig. Lastbiler og traktorer med lys holder kortvarigt ved siloer, stalde, lader og gyllebeholdere.

3.7.5 Skadedyr (B7)

Ansøger oplever ikke problemer med skadedyr. Skadedyr og fluer bekæmpes efter gældende regler. Opbevaring af foder og korn sker i fodersiloer og indendørs i foderrum og kornladen, og der fejles op ved eventuelt spild, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.).

Fluebekæmpelse sker ved rengøring samt ved brug af godkendte strø- og udvandringsmidler. Rottebekæmpelse sker via et privat firma (pt. Nomus). Rotter bekæmpes med klappælde eller kasser med rottegift, afhængigt af, om der er konstateret rotter. Der opsat ca. 30 stk. fælde/kasser fordelt rundt på ejendommen.

3.7.6 Transporter (B7)

Det meste af transporten sker via Avnbølgårdvej.

Tunge transporter sker typisk i tidsrummet 07.00-18.00. I forbindelse med udbringning af gylle og ved såning og høst vil der dog kunne foregå transporter i aften- og nattetimerne.

Herudover er der kørsel med personbiler. Antallet af personbiltransporter i forbindelse med husdyrbruget skønnes at være ca. 1-2 gange dagligt.

Ind til sommeren 2019 er der benyttet tilskudsblandinger med tilsætning af eget korn. Eget korn har udgjort ca. ¾ af den endelige blanding.

Tunge transporter (en transport ind og ud betragtes som en samlet kørsel)	Transporter før etablering af siloer antal/år	Transporter efter etablering af siloer og fuld produktion antal/år
Gyllekørsel med 25 tons gyllevogn*	ca. 108	ca. 120
Flytning af gylle til opbevaringsaftale (lastbil, kapacitet til 38 ton)	ca. 17	ca. 40
Levering af smågrise (traktor og vogn, kapacitet til 110-180 stk.)	maks. 82	maks. 91
Afhentning af slagtesvin (lastbil, kapacitet til ca. 210 stk.)	ca. 52	ca. 58
Levering af foder (lastbil, kapacitet til 36 ton)	ca. 68	ca. 82
Afhentning af døde dyr (lastbil)	ca. 52	ca. 52
Afhentning af husholdningsaffald (lastbil)	ca. 26	ca. 26
Affaldscontainer (lastbil)	ca. 3	ca. 3
Kørsel til containerplads (personbil)	ca. 3	ca. 3
Levering af diesel- og fyringsolie (lastbil)	ca. 8	ca. 8
Indkørsel af halm (traktor og vogn, kapacitet til 12 minibigballer)	ca. 1	ca. 1

Kørsel af korn til kornlade (ind med traktor og vogn, kapacitet til 20 ton)	ca. 92	0
Kørsel til og fra amerikanersiloer** (ind med traktor og vogn, kapacitet til 20 ton og ud med lastbil med forvogn og hænger, kapacitet til 50 ton)	ca. 95	ca. 190
Maksimalt i alt	maks. 607	maks. 674

Tabel 10: Skønnede antal transporter

*Antallet af transporter med gyllevogn er fratrukket gødningen, der udbringes på markerne, der støder op til ejendommen (ca. 93 ha og ca. 25-30 ton/ha i gennemsnit).

**Kørsel til og fra amerikanersiloer er medtaget for den ene amerikanersilo i nudrift og for begge i ansøgt drift, idet det antages, at mindst den ene silo er opført inden miljøgodkendelsen er meddelt.

Hvis der på et tidspunkt ændres fra at benytte færdigblandinger til at benytte tilskudsblandinger med tilsætning af eget produceret korn, vil antallet af transporter fra amerikanersiloerne falde.

Kørsel med markmaskiner er ikke opgjort.

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, D1b)

3.8.1 Døde dyr (B8)

Døde dyr placeres øst for maskinhuset (se bilag 1) under kadaverkappe og i plast-containerer. Der er desuden en kølecontainer opstillet i mellemrummet mellem de vestligste stalde. DAKA afhenter efter behov. Dyr til afhentning tilmeldes via app på mobiltelefonen. Daka genanvender de døde dyr som råvarer i biodiesel og kød- og benmelsproduktion.

3.8.2 Affald (B8)

Der sker ingen ændringer i affaldstyper og mængder med det ansøgte.

Der er fokus på, at producere så lidt affald som muligt. Affald fra husdyrbruget sorteres, opbevaring og bortskaffelse affald miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Sønderborg Kommunes affaldsregulativ.

Herunder er oplistet husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører, modtageanlæg samt skønnede årlige affaldsmængder.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder
Olie- og kemikalieaffald:				
Spildolie	I værksted	Avista Oil Danmark A/S	Avista Oil Danmark A/S	ca. 200 l
Blyakkumulatorer	I værksted	Transporterer selv	Skodsbøl Genbrugsplads	ca. 3 stk.
Olie- og brændstoffiltre	I værksted	Transporterer selv	Skodsbøl Genbrugsplads	ca. 8 stk.
Rester af bekæmpelsesmidler	Kemikalierum	Alt bruges		-

Spraydåser	I værksted/stalde	Transporterer selv	Skodsbøl Genbrugsplads	ca. 100 stk.
Medicin	I køleskab i kontor	Alt bruges		-
Kanyler i særlig beholder	I kontor	Transporterer selv	Apotek	ca. 1 boks
Batterier – alle typer	I kontor	Transporterer selv	Skodsbøl Genbrugsplads	ca. 50 stk.
Fast affald:				
Tom emballage (papir/pap)	Container i maskinhus	Marius Pedersen A/S	Marius Pedersen A/S	ca. 200 kg
Tom emballage (plast)	Container i maskinhus	Marius Pedersen A/S	Marius Pedersen A/S	ca. 100 kg
Lysstofrør	I værksted	Transporterer selv	Skodsbøl Genbrugsplads	ca. 50 stk.
Jern og metal	Syd for værkstedet	Skrothandler	Kendes ikke	maks. 1 ton
Diverse brændbart	Køres til container ved maskinhuset på Bojskovskov 27	Transporterer selv	Marius Pedersen A/S	ca. 3 x 8 m ³

Tabel 11: Affaldshåndtering og mængder

3.8.3 Olie- og kemikalier (B7 og B8)

Der er opstillet en 4.000 l fyringsolietank i kontorbygningen m.v. nord for den smalle stald samt en 4.000 l dieselolietank i værkstedet.

Olietankene er på ben og har påfyldningsalarm. Dieselolietankene har automatisk påfyldningsstop ved fuld brændstoftank.

Olieråvarer står i værkstedet. Det maksimale oplag er 3 stk. 200 liter tromler. Vaskemidler opbevares i kontorbygningen m.v. nord for den smalle stald. Der opbevares maks. 50 liter ad gangen. Bekæmpelsesmidler opbevares i kemirummet i værkstedet.

Hvis der skulle opstå uheld på husdyrbruget, har husdyrbruget udarbejdet en beredskabsplan, hvori det er en instruks ved uheld.

3.8.4 Energiforbrug (B8)

Der anvendes primært el til ventilation, belysning, gyllepumper, drift af foderanlæg, beluftning ved behov samt øvrige elektriske maskiner samt forbrug i stuehuset.

I bygningen nord for den østligste stald er der opsat et flisfyr, der opvarmer stalde og stuehuset. Det er stadig et oliefyr i bygningen, der anvendes som back up, hvis der sker noget med flisfyret.

Flis opbevares i maskinhuset. Bedriften producerer selv flis.

Fyringsolie benyttes til varmekanon i forbindelse med udtørring af stalde, mobilt korntørreri og oliefyringsanlæg (back up).

Alle staldbygninger er isolerede.

Der er temperaturstyring og alarmer mv. på ventilationsanlæggene i staldene. Der foretages jævnligt inspektion, og ventilationskanaler bliver rengjort efter hver tømning af sektionerne (reducerer modstanden).

Ventilationssystemerne er renoveret i løbet af de sidste 10 år. De nyeste af disse ventilatorer er lavenergimotorer. Al ventilation er fra Skov A/S og er undertryksventilation med vægventiler samt indtag via loftslemme.

Lyset er tændt i staldene i løbet af dagen i forbindelse arbejde og med fodring samt efter dyrenes og driftsformens behov. Der er timerstyring af al belysning i staldene. En del af staldene får en del dagslys gennem vinduer. Belysningen er med almindelige lysstofrør og lamper.

Husdyrbrugets energiforbrug fremgår af nedenstående tabel.

Type	Forbrug ansøgt drift og nudrift
El	ca. 160-190.000 kWh
Fyringsolie	ca. 500 liter
Dieselolie	ca. 30.000 l
Flis	ca. 300-400 m ³

Tabel 12: Energiforbrug

3.8.5 Vandforbrug (B8)

Vand benyttes primært til drikkevand til dyr, vask af stalde, overbrusning af dyr, sanitære forhold og forbrug i boligen. Derudover skal lægges vand til vask af maskiner og andet udstyr og vand til marksprøjtning.

Ejendommen forsynes med vand fra Avnbøl/Ullerup vandværk.

Der er ingen markvandingstilladelser på bedriftens arealer.

Der er drikkeventiler over foderkrybber. Staldene bliver sat i blød i koldt vand inden vask. Overbrusningsanlæg benyttes til iblødsætning af staldene i forbindelse med vask og staldene vaskes med højtryksrenser med koldt vand. Der sker daglig inspektion af drikkevandssystemet for lækager med efterfølgende igangsætning af reparation.

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ved fuld produktion
Drikkevand, vaskevand, vand til overbrusning mv.	ca. 7.110 m ³	maks. 8.500 m ³
Stuehus	ca. 170 m ³	ca. 170 m ³
Sprøjtning	ca. 300 m ³	ca. 300 m ³
Rengøring af maskiner	ca. 20 m ³	ca. 20 m ³
I alt	ca. 7.600 m ³	maks. 8.990 m ³

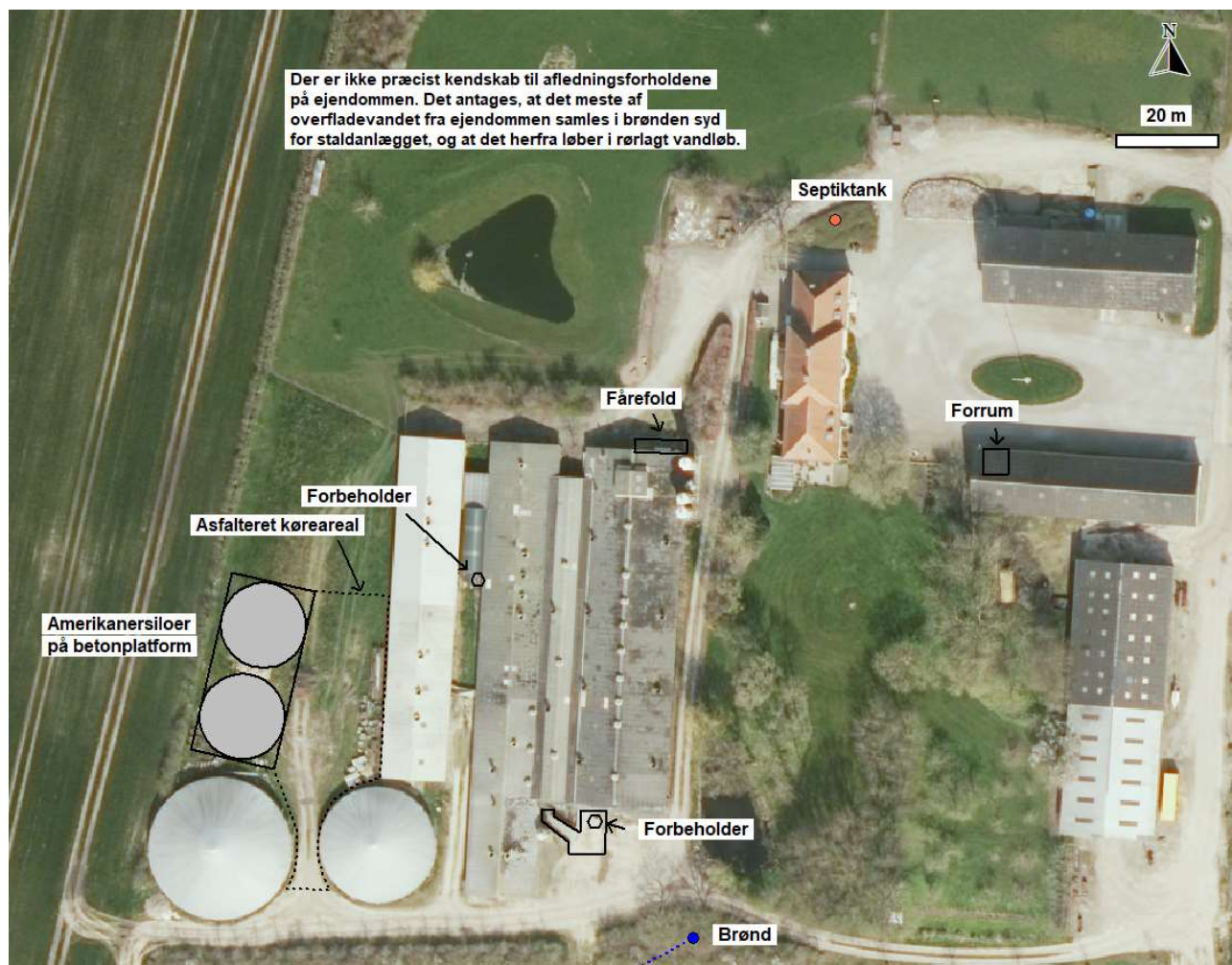
Tabel 13: Vandforbrug før og efter

3.8.6 Spildevand og restvand (B8)

Der sker ingen ændringer af udledningen af spildevand og restvand fra husdyrbruget. Der benyttes udelukkende godkendte vaske- og desinfektionsmidler i staldene. Vaskevandet fra staldene ender i gyllen.

Spildevand fra husdyrproduktionen og regnvand fra udleveringsrampen ledes til gyllebeholderen. Overfladevand fra fårefolden ledes til en kumme. Kummen tømmes ved behov og vandet køres til opbevaring i gyllebeholder eller køres eventuelt direkte ud i marken.

Sanitært spildevand fra stuehuset og forrummet i værkstedet ledes til septiktank, hvorfra vandet ledes til vandløb ved Adsbøl.

Figur 11: Ledningsplan

3.9 Forurenings- og genebegrænsende tiltag (B7)

Husdyrbrugets daglige tiltag for at begrænse forurening og gener er beskrevet i punkterne 3.5 -3.8. Forholdsregler i forbindelse med uheld med olie, kemikalier, gylle og brand er beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan. Beredskabsplanen opbevares i forrummet og opdateres løbende, når der er behov.

De største ulykker der kan forekomme på husdyrbruget, der kan give anledning til en akut forurening, er udslip af gylle eller fx olie eller kemikalier. Stalde, gyllekanaler og gyllebeholdere er etableret med tætte og stabile bunde og sider, og der er sørget for tilstrækkelig opbevaringskapacitet af husdyrbrugets gylle (se punkt 3.1.2). Gyllebeholderne er desuden omfattet af 5 års beholderkontrollen og bliver kontrolleret løbende. Der

er endvidere alarmsystemer i forbindelse med begge gyllebeholdere, der giver alarm ved pludseligt fald af overfladeniveauet i gyllebeholderne.

Ud fra et højdekort ses det, at terrænet omkring gyllebeholderne skrånede svagt mod vest. Skulle der ske brud på en af gyllebeholderne, vil gyllen gylle løbe ud på de omgivende arealer. Pga. terrænet vurderes gylle hverken at kunne løbe i vandhullet nord for staldene eller øst for maskinhuset. Gyllen vil dog kunne spredes over et større areal. Hvis der sker udslip, vil der blive igangsat inddæmning og opsugning af gyllen med det samme.

Olie og eventuelle kemikalier håndteres indendørs og på befæstede arealer uden afløb til overfladevandssystem.

Instrukser for håndtering af spild/udslip af gylle, olie mv. er beskrevet detaljeret i beredskabsplanen.

3.10 Forslag til egenkontrol (B7)

I forbindelse med brug af virkemidlet ugentlig udslusning af gylle vil der blive installeret en enhed, der registrerer hver gang gyllepumpen startes op. Datoen for installationen vil blive noteret i en logbog, og der vil ugentligt blive ført logbog over antal opstarter, med notering af antal opstarter siden sidste registrering samt dato. Herved kan hyppigheden af udslusningen dokumenteres.

3.11 BAT-Ammoniakemission (B9, C2)

For at leve op til BAT med henblik på ammoniakreduktion benyttes der teltoverdækninger.

Ansøger vil generelt bestræbe sig på at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt. For tiden benyttes 3 foderblandinger til slagtesvinene. Foderblandingerne indeholder tilpassede mængder aminosyrer og højtfordøjelige uorganiske foderfosfater.

Det samlede BAT-krav for stalde og lagre er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 5.287 kg NH₃-N/år og ammoniakemissionen er på 5.286 kg NH₃-N/år. Dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5097	190	5287
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5097	190	5286
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	1
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 14: Samlet BAT beregning

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Nordvestligste slagtesvinestald	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	2,30
Stald i mellemgang	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	1,40
Sydvestligste slagtesvinestald	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	2,30
Midterste slagtesvinestald, nord	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	2,30
Midterste slagtesvinestald, midt	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	2,30
Klimastald, midt	Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,96 - 1,11 ^b	2,30
Klimastald, midt	Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	1,90
Klimastald, syd	Slagtesvin og Smågrise; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,96 - 1,11 ^b	2,30
Smal stald nord for udleveringsstald	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	2,30
Østligste slagtesvinestald	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	2,30
Stald til får	Får og geder. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^b BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Tabel 15: Tabel med oplysninger om forudsætning for BAT-beregning

3.12 Grænseoverskridende virkninger (B10)

Der er ca. 8 km fra husdyrbruget til den dansk-tyske grænse.

4. Projektets indvirkninger for miljø, natur og mennesker (D) og tiltag for at mindske virkningerne (D1c).

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4, stk. 6 skal ansøgningen på passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

4.1 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og bilag IV arter (D1c)

(Kulturarv og landskabet)

Landskab, terræn og kulturarv

Som beskrevet under punkt 3.4 ligger husdyrbruget inden for udpegningen Særligt Værdifulde landbrugsområde, men uden for landskabsudpegningerne Bevaringsværdige landskaber, Specifik geologisk bevaringsværdi, Større sammenhængende landskaber samt Kystnærhedszonen.

Særligt værdifulde landbrugsområder er en udpegning, der skal beskytte landbrugsjorden. Stort set alle arealer, der ikke er by eller skov, er omfattet af udpegningen. Etablering af erhvervsmæssige nødvendige bygninger og anlæg til husdyrbrug er ikke i modstrid med udpegningens formål. Stedet hvor siloerne placeres er i tilknytning til eksisterende stalde og gyllebeholdere. Pga. koten vil siloerne ikke komme til at stikke højere op, end stuehuset gør i dag. Siloerne placeres på en betonplatform, og det eneste jordarbejde der vil ske før støbningen af platformen er afrømning af muldlaget. Etableringen af amerikanersiloerne vil ikke komme til at påvirke den eksisterende beplantning.

Da arealet, hvor platformen til de nye amerikanersiloer etableres, tidligere har været i omdrift som almindelig mark og dermed er pløjet, vurderes det usandsynligt, at der være risiko for at beskadige eventuelle fortidsminder i forbindelse med afrømningen af muldlaget.

Da der er tale om et eksisterende lovligt husdyrbrug og da der ikke bygges nyt (ud over de anmeldte amerikanersiloer), rives noget ned, ændres noget eller fjernes beplantning i forbindelse med det ansøgte, vurderes det, at der ikke kan ske en ændret påvirkning af landskabet, terræn eller kulturarv.

4.2 Begrænsning af ammoniakemission (D1c)

(Menneskers sundhed, luft)

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at BAT-niveauet for ammoniak overholdes (se punkt 3.11).

BAT-niveauet er lovbestemt og sikrer, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på et niveau, der svarer til, at der er valgt staldsystemer og/eller teknologi, der er blandt de bedst tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrug, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Da BAT-niveauet overholdes, vurderes det, at der sker tilstrækkelig begrænsning af ammoniakemissionen. Det forslås, at der fastsættes vilkår til teltoverdækningerne i overensstemmelse med standardvilkårene i Miljøstyrelsens Teknologiliste.

4.3 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur (B5, D1c)

(Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter)

Ammoniakdepositionen til nærmeste natur er beskrevet under punkt 3.5.

Ammoniaktotaldepositionen til nærmeste kategori 1 natur er på 0,0 kg N/ha/år. I forhold til kategori 1 natur er den tilladte ammoniaktotaldeposition på 0,2 til 0,7 kg N/ha/år afhængigt af, hvor mange husdyrbrug der ligger inden for 2,5 km og husdyrbrugenes ammoniakemission (se kumulationsreglerne i tabel 6). Da husdyrbruget bidrager med maksimalt 0,0 kg N/ha/år til det nærmeste kategori 1 naturområde, er der ikke brugt tid på at undersøge, hvorvidt der er andre husdyrbrug, der kan afsætte ammoniak til naturområdet.

Ammoniaktotaldepositionen til nærmeste kategori 2 natur er på 0,0 kg N/ha/år. Grænsen for maksimal totaldeposition af ammoniak til kategori 2 naturområder er på 1 kg N/ha/år, hvilket således er overholdt.

I forhold til nærmeste kategori 3 natur er der ingen ammoniakmerdeposition i forhold til nudrift, idet der ikke sker udvidelse eller ændringer, som påvirker ammoniakberegningerne. I forhold til 8 års drift er der en mindre negativ merdeposition, der skyldes teltoverdækningerne, der er sat op i perioden mellem 8 års drift og nudrift.

En merdeposition på 1 kg N/ha/år vurderes generelt ikke at kunne medføre en tilstandsændring af et almindeligt § 3 naturområde (naturområder uden for Natura 2000 områder).

Tålegrenser for natur fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 2. Empirisk baserede tålegrenser for naturbeskyttelseslovens terrestriske naturtyper samt for klit, løv- og nåleskov baseret på de seneste anbefalinger fra UNECE, 2011.		
Naturtype	Tålegrense	Differentiering
Overdrev	10-25	¹ sure overdrev 10-15, kalkholdige overdrev 15-25
Klit	8-20	grå klit og gråsværklit 8-15, øvrig klit 10-20
Hede	10-20	der kan være klit kortlagt som § 3 hede
Fersk eng	15-25	^{1,2}
Strandeng	30-40	^{1,2}
Mose (og kær)	5-30	højmoser 5-10, hængesæk, tørvelavninger 10-15, fattigkær og hedemoser 10-20, kalkrige moser og væld, rigkær 15-30
Løvskov	10-20	Skovbevoksede tørvemoser 10-15
Nåleskov	10-20	

¹ Bør ikke anvendes for arealer med kulturgræsland / hvor den væsentligste påvirkning er en hidtil lovlig landbrugsmæssig. Dette vil primært gælde engarealer og bør ses over en længere tidsperiode. Intervallet dækker således som udgangspunkt 'naturenge'. Se også note 2.

² Den atmosfæriske afsætning skal ses i sammenhæng med andre tilførsler, fx med overfladenær afstrømning.

Tabel 16: Tålegrænser for terrestriske naturtyper⁶.

Total-kvælstofdepositionen i Sønderborg Kommune ligger ifølge Institut for Miljøvidenskab, Aarhus Universitet på 16,6 kg N/ha for 2017⁷.

Ingen af de øvre tålegrænser for terrestrisk natur er overskredet, når man lægger kvælstofdepositionen for kommunen sammen med den beregnede totaldeposition for de udpegede naturområder.

De to vandhuller/søer umiddelbart nord og øst for staldene modtager i det nærmeste punkt mellem 14 og 28 kg N/ha/år, hvilket umiddelbart er højt. Det nordlige vandhul er etableret af ansøger selv for ca. 10 år siden. Ansøger har dermed selv skabt ny natur. Både vandhullet øst og nord for staldene holdes lysåbne, og der vil blive ansøgt om dispensation til oprensning, såfremt det vurderes påkrævet.

Da beskyttelsesniveauerne for ammoniak overholdes og ingen af de nærliggende naturområder påvirkes med merdeposition, vurderes det, at udvidelsen ikke kan påvirke de omgivende naturtyper negativt.

Bilag IV arter m.v.

Som beskrevet under punkt 3.5 er de potentielle bilag IV-arter, der kan forekomme i området flagermus, markfirben samt padder.

Gamle bygninger og træer **kan** fungere som dagskul og overvintringssted for flagermus. Der fjernes ingen bygninger eller træer i forbindelse med det ansøgte.

Flere af områdets søer og vådområder **kan** være levested for særligt beskyttede arter af padder. Nærmeste potentielle levesteder for bilag IV-arter vil være i nogle af de omkringliggende naturarealer.

Markfirben findes typisk på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejskråninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Der findes umiddelbart ingen sådanne levesteder i nærheden af husdyrbruget.

Det vurderes, at bilag IV-arter potentielt kan findes i forbindelse med de registrerede § 3 arealer samt skove og bevoksninger. Med ingen merdeposition i forhold til nudrift og negativ merdeposition i forhold til 8 års drift til kategori 3 natur og andre naturområder, vurderes ammoniakdepositionen derfor ikke at kunne medføre tilstandsændringer af de nærliggende naturområder. Ud fra betragtningen, at en merdeposition på 1 kg N/ha/år ikke kan medføre en tilstandsændring af et § 3 naturområde, vurderes det, at det heller ikke vil kunne påvirke bilag IV-arter negativt.

Selv om husdyrbruget ligger tæt på flere små vandhuller/søer, der kan være potentielle yngle- og levesteder, vurderes disses tilstand ikke at blive forværret. Det nordlige vandhul er som beskrevet etableret af ansøger, som dermed her skabt et ekstra potentielt yngle- og levested. Da der i forbindelse med det ansøgte endvidere ikke fjernes høje gamle træer, stenbunker, jorddiger eller gamle bygninger, som kan være mulige yngle-, leve- eller opholdssteder, vurderes det, at husdyrbruget ikke kan påvirke bilag IV-arters yngle- eller levesteder negativt.

I forhold til udpegningen Økologiske forbindelser, som inddrager det lille skovområde og et vandhul øst for staldanlægget vurderes det, at der ikke vil ske nogen ændret påvirkning, eftersom der ikke sker hverken fysiske ændringer eller forøgede gener i form af støj, lys m.v. eller forøget ammoniakdeposition.

⁶ http://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notater_2018/Opdahaderselvtering_empirisk_baserede_taalegraenser.pdf

⁷ https://www2.dmu.dk/1_viden/2_Miljoe-tilstand/3_luft/4_spredningsmodeller/5_Depositionsberegninger/depositiontables.asp?period=2017&water=kommuner&Select=Vis+tabel

4.4 Lugtgener for omboende (D1c)

(Menneskers sundhed/gene)

Lugtberegningerne er beskrevet under punkt 3.6. Lugtberegningerne sker i overensstemmelse med Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Der gøres opmærksom på, at gyllebeholdere pr. definition ikke medfører lugtemission.

Efter overgangen til de nye regler pr. 1. august 2017 tager beregninger af lugt og ammoniak nu udgangspunkt i produktionsarealerne. Produktionsarealerne er i denne sag uændrede fra nudrift til ansøgt drift. Den nye regulering bygger på ny faglig viden. Den gamle antagelser om, at lugten blev øget med antallet af svin, eller kg svin på stald, har vist sig ikke at være korrekt. Derfor er principperne for lugtberegning lavet om i den nye regulering, så den svarer til den nyeste faglige viden på området. Lugten beregnes derfor som produktionsarealets størrelse gange med den emissionsfaktor, der er for den pågældende dyretype pr. m².

At der i ansøgt drift ønskes mulighed for at kunne flexe mellem smågrise- og slagtesvineproduktionen ændrer ikke på beregningerne. Beregningerne tager udgangspunkt i worst-case, hvilket er slagtesvin. Slagtesvin på drænet gulv og spalter medfører en lugtemission på 43 OU_E pr. m² pr. sekund og 14 LE pr. m² pr. sekund, slagtesvin på delvis spaltegulv med 25-49 % fast gulv medfører en lugtemission på 29 OU_E pr. m² pr. sekund og 14 LE pr. m² pr. sekund og smågrise uanset gulvtype medfører en lugtemission 21 OU_E pr. m² pr. sekund og 12 LE pr. m² pr. sekund.

Der er ikke kendskab til, at lugt fra husdyrbrug er direkte sundhedsskadelig.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at husdyrbruget ikke udgør en sundhedsrisiko, samt at husdyrbruget kan godkendes som ansøgt uden at være til gene for naboerne.

4.5 Støjgener (D1c)

(Menneskers sundhed/gene)

Støj fra husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.7.1.

Pga. husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naboer, vurderes støj ikke at kunne høres ved nærmeste naboer. Der er således ca. 350 m fra nærmeste gyllebeholder og ca. 400 m fra nærmeste stald til nærmeste nabo. Der har så vidt vides heller aldrig været klager over støj fra husdyrbruget.

Den eneste nye kilde til støj der kommer på husdyrbruget bliver fra de nye amerikanersiloer. Amerikanersiloerne kan etableres uanset om den nye miljøgodkendelse meddeles eller ej. Med minimum 370 m fra amerikanersiloerne til de nærmeste nabobeboelser, vurderes støj fra driften af amerikanersiloerne ikke at kunne medføre gener for naboer.

Det vurderes, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes, og det forslås, at der fastsættes vilkår for støj i overensstemmelse med Miljøstyrelsens støjvejledninger.

4.6 Gener fra rystelser og vibrationer (D1c)

(Menneskers sundhed/gene)

De typer stationære anlæg, der benyttes på traditionelle husdyrbrug, giver ikke anledning til rystelser og vibrationer, der kan mærkes, andet end hvis man opholder sig klods op ad anlæggene. De eneste rystelser, der eventuelt vil kunne opleves af omgivelserne, vil være, hvis stuehuse ligger meget tæt på veje, hvor der foregår trafik af gyllevogne, transporter af foder og dyr m.v.

Se yderligere om transporter under punkt 4.10.

Med afstanden til naboer fra stationære eller mobile kilder på selve husdyrbruget, vurderes det, at rystelser og vibrationer fra husdyrbruget ikke vil kunne medføre væsentlige gener for omgivelserne.

4.7 Støvgener (D1c)

(Menneskers sundhed/gene)

Støv fra husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.7.3.

Da kørearealerne er grusbelagte og der er ca. 350 m til nærmeste naboer, vil der ikke kunne forekomme støvgener for naboer. Som nævnt fejles veje, hvis der i forbindelse med markbruget sker tilsvining af vejarealer.

Ansøger vil gerne benytte gylleudlægger, så gylle kan pumpes fra gyllebeholdere eller mobiletanke ud til gylleudlæggeren i marken. Herved kan mængden af jord iblandet gyllerester på vejene stort set undgås. Maskinstationerne har endnu ikke investeret i et tilstrækkeligt antal gylleudlæggere til, at man kan få gylle kørt ud på det optimale tidspunkt i forhold til afgrødens behov, vejrer m.v., hvorfor gylle fortsat køres ud med traktor og gyllevogn. Udbringning på arealerne tilhørende Avnbølgårdvej 10 kan dog ske direkte fra gyllebeholdere uden behov for at køre gennem Avnbøl.

Det vurderes endvidere, at der ikke er problemer med støv i forbindelse med håndteringen af foderet, idet foder håndteres i siloer og foderrum, foderet blandes med vand og ledes ud i staldene gennem rørsystemer som vådfoder. Overbrusning i staldene medvirker endvidere til at binde støv.

4.8 Lyspåvirkninger (D1c)

(Landskabet og gener for mennesker)

Belysning i forbindelse med husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.7.4.

Hverken lysudslip via vinduer eller udvendig belysning vurderes at kunne genere naboer, dels pga. kildernes lysstyrke og placering samt afstanden til nærmeste naboer, og dels pga. at beplantningen rundt omkring husdyrbruget vil begrænse indsynet til husdyrbruget.

Samlet set vurderes udvendig belysning og lysudslip fra vinduer og åbne porte ikke at kunne påvirke omgivelserne negativt.

4.9 Skadedyr (D1c)

(Gener og menneskers sundhed)

Bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter og mus) er beskrevet under punkt 3.7.5.

De beskrevne bekæmpelsestiltag vurderes at være tilstrækkelige til, at der ikke er risiko for gener fra skadedyr eller risiko for, at naboers sundhed påvirkes negativt.

4.10 Transporter (D1c)

(Gener)

Transporter i forbindelse med husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.7.6.

Som beskrevet skyldes stigningen i antallet af transporter en blanding af en forhåbentlig kommende effektivisering med mulighed for lidt større svineproduktion, samt en samling af bedriftens kornproduktion på Avnbølgård. Som nævnt sker alle transporter ad Avnbølgårdvej. Stigningen er beregnet til maksimalt 11 %.

Transporterne sker således ad offentlig vej, og transporterne reguleres af færdselsloven (regulering af akseltryk, hastighedsbegrænsninger m.v.).

Det nuværende kornlager og de nye amerikanersiloer fyldes i høstperioden over ca. 10 dage. Pt. sælges alt korn og afhentningen sker løbende.

4.11 Energi (D1c)

(Klima)

Se punkt 5.2.2.

4.12 Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen (D1c)

(Vand)

Vandforbrug

Se punkt 5.2.3.

Grundvand

Husdyrbruget ligger inden for område med særlige drikkevandsinteresser og inden for indvindingsoplandet til Vester Sottrup Vandværk. Arealerne nord, øst og syd for husdyrbrugets bygningssæt ligger inden for nitratfølsomme indvindingsområder og indsatsområde for nitratfølsomme indvindingsområder. Da de eksisterende stalde er etableret med tætte bunde og kanaler, er der ingen risiko for udsivning til det omgivende miljø. Gyllebeholdere, forbeholdere og gyllerør er ligeledes etableret tætte, hvorfor der heller ikke her er risiko for udsivning til det omgivende miljø.

Overfladevand

Udledningen af overfladevand fra tagarealer ændres ikke. Alt tagvand ledes så vidt vides til en brønd syd for bygningssættet, hvorfra det ledes gennem via rørledning til det rørlagte vandløb "Tilløb til Nybøl Bæk" og videre ud i Nybøl Bæk og herfra til Nybøl Nor. Regnvand, der falder på amerikanersiloerne og tilhørende asfalterede køreareal, vil løbe ud på det omgivende terræn og nedsive her.

Overfladevand fra tage vurderes at være uforurennet.

4.13 Påvirkning af jordarealer og jordbund (D1c)

(Jordarealer og jordbund)

Risiko for udsivning af næringsstoffer

Da stalde, gyllerør, forbeholdere og gyllebeholdere er udført i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ikke ved normal drift kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund eller vandforekomster.

Husdyrbruget har udarbejdet en beredskabsplan, hvori det bl.a. er en instruks til brug ved uheld med udslip af gylle.

Affald

Da der er tale om et IE-brug, så skal affaldshåndteringen leve op til affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, hvilket betyder at affald skal behandles efter følgende hierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Som udgangspunkt benyttes ikke mere foder, end der er behov for, husdyrgødning anvendes til gødsning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse og kun restfraktioner ender i container med brændbart affald.

Det vurderes derfor, at affaldshierarkiet iagttages, og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Sønderborg Kommunes affaldsregulativer.

Opbevaring af olie og kemikalier samt beredskabsplan

Det vurderes at olie og kemikalier opbevares miljømæssigt forsvarligt, når de opbevares som beskrevet under punkt 3.8.3. Husdyrbruget har udarbejdet en beredskabsplan, hvori det bl.a. er en instruks til brug ved uheld med olie og kemikalier.

4.14 Andet om befolkningen og menneskers sundhed (D1c)

(Befolkningen og menneskers sundhed)

Risikoen ved MRSA, antibiotikaresistens eller smitsomme husdyrsygdomme håndteres af generelle veterinærregler i fødevarerstyrelsens regi. Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget eller beliggenheden i forhold til naboer der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

4.15 Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger (D1b)

Det vurderes, at der ingen grænseoverskridende virkninger er, idet husdyrbruget ligger så langt fra landegrænser, som det gør (ca. 8 km til den dansk-tyske grænse).

Det vurderes, at husdyrbruget på Avnbølgårdvej 10 ikke er teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug, selv om smågrisene produceres på Bojskovskov 27 hvorfra de køres til Bojskovvej 46 for senere at blive kørt til Avnbølgårdvej 10 ved ca. 30 kg. Fremadrettet vil smågrisene kunne blive kørt direkte til Avnbølgård. Der er ca. 3,5 km i fugleflugt til Bojskovskov 27 og Bojskovvej 46.

Den eneste øvrige transport mellem husdyrbrugene er halm, der køres til fra Bojskovskov 27.

Kumulation i forhold til ammoniak og lugt er beskrevet under punkt 4.3 og 4.4.

4.16 Alternative løsninger (D1d)

Der er ikke drøftet alternative løsninger, idet der ikke er behov for at etablere ny teknologi for at leve op til BAT for ammoniakemission.

0-alternativet er, at husdyrbruget drives videre efter vilkårene fastsat i den eksisterende miljøgodkendelse og revurdering.

4.17 Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet

De enkelte faktorer er beskrevet under punkterne 4.4-4.10 og 4.14 (befolkningen og menneskers sundhed), 4.2-4.3 (biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1 og 2 natur samt bilag IV-arter), 4.11-4.13 (jordarealer, jordbund, vand, luft og klima) samt 4.1 (materielle goder, kulturarv og landskabet).

Det vurderes, at der ved samspil mellem de oplyste faktorer ikke kan opstå væsentlige direkte eller indirekte virkninger, som er større end de virkninger, som er beskrevet under de enkelte punkter 1-4.

4.18 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes at risici for større ulykker eller katastrofer på et husdyrbrug med den aktuelle placering vil være udslip af gylle fra gyllebeholdere, fx i forbindelse med overpumpning, brud på gyllebeholder eller lignende. I husdyrbrugets beredskabsplan er der en instruks for, hvordan en sådan situation skal håndteres. I beredskabsplanen er også instrukser i forbindelse med brand samt udslip af olie, kemikalier eller lignende.

4.19 Oplysninger om konsulenten (A4)

Ansøgningen er udarbejdet af Cand. scient. Ulla Refshammer Pallesen, LandboSyd, som har arbejdet med landbrugets miljøforhold i mere end 16 år. Først i den kommunale enhed Sønderborg Områdets Miljøcenter og senere som miljørådgiver i landboforeningen LandboSyd.

5. Oplysninger om IE-husdyrbruget (C)

Husdyrbruget er et IE-brug med mere end 2.000 stipladser til slagtesvin.

5.1 Ophør af IE-husdyrbruget (C1)

Hvis ansøger ophører med husdyrproduktion på Avnbølgårdvej 10, er det enten fordi staldanlægget sælges, udlejes til anden side, eller at husdyrproduktionen nedlægges helt. Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af medicin og kemikalier samt andet affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ.

5.2 BAT: Råvarer, energi, vand og management (C2)

5.2.1 BAT-Råvarer (C2)

Med hensyn til råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) benyttes der ikke mere, end der er behov for. Som tidligere beskrevet vil ansøger bestræbe sig på at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt. Der fasefodres ved slagtesvinene.

Ud fra normtal fodres i gennemsnit med ca. 1,88 foderenheder pr. kg tilvækst for smågrise og ca. 2,79 foderenheder pr. kg tilvækst for slagtesvin og en foderenhed svarer ca. til 1 kg. Med en maksimal produktion af 12.000 slagtesvin 30-118 kg eller 10.000 smågrise/slagtesvin 7-118 kg vil det årlige foderforbrug ligge på maks. 2.950 ton.

Pt. fodres med indkøbte færdigblandinger, der tilsættes vand. Det overvejes om der fremadrettet kun skal indkøbes tilskudsfoeder, der skal tilsættes eget produceret korn.

5.2.2 BAT-Energi (C2)

Energiforbrug i forbindelse med husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.8.4.

Der føres ikke løbende journal over energiforbruget. Der modtages månedsvise forbrugsoplysninger fra el-selskabet og forbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Forbrug af energi kan påvirke klimaet negativt, men man kan ikke drive et moderne husdyrbrug uden at benytte energi.

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 er elforbruget på ca. 10 kWh pr. slagtesvin. Dette tal er baseret på "nyt kaskadestyret ventilationsanlæg". Normtalsberegning kommer således frem til ca. 120.000 kWh til svineproduktionen. Hertil kommer forbrug i stuehuset og de øvrige driftsbygninger, mens det forventede elforbrug er skønnet til ca. mellem 160.000 og 190.000 kWh. I det sidste regnskabsår er der således benyttet 175.000 kWh.

Som beskrevet er ikke alle ventilationsmotorer lavenergimotorer. Alle ventilatorer vaskes i forbindelse med vask af de enkelte stalde (reducerer modstanden). I forbindelse med udskiftning af ventilatorer, vil der blive udskiftet til lavenergimotorer, i det omfang, det er muligt.

Der er på nuværende tidspunkt ikke etableret LED-belysning i staldene.

IE-husdyrbrug er forpligtet til ved ændring eller udskiftning af belysning at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med det til enhver tid gældende bygningsreglement. Forud for ændring eller udskiftning af belysning vil det blive tjekket, at den ændrede eller nye belysning lever op til bygningsreglementets krav.

Lyset i staldene er tændt i overensstemmelse med lovkrav samt i forbindelse med arbejde i staldene.

Forskellen mellem normtalsberegningen og det faktiske forbrug må bl.a. skyldes, at ikke alle ventilationsanlæggene er med lavenergiventilatorer. Der er foretaget energieftersyn for nogle år siden. De påpegede energibesparelser som følge af energieftersynet, der kunne tilbagebetales i løbet af få år, er etableret.

I forhold til BAT-konklusionen (1.6) vurderes det, at der anvendes BAT i forhold til energi, idet der delvist er installeret højeffektive ventilationssystemer (i Østligste slagtesvinestald), vægge og lofter er isolerede og der er etableret flisfyr til opvarmning af stalde og stuehus.

Det vurderes samlet set, at der anvendes BAT i forhold til energi i forhold til, at der er tale om et eksisterende husdyrbrug.

5.2.3 BAT-Vand (C2)

Vandforbruget i forbindelse med husdyrbruget er beskrevet under punkt 3.8.5. Forbruget er skønnet til knap 9.000 m³.

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015 fra Seges er det forventelige vandforbrug på ca. 560 liter vand pr. slagtesvin (32-107 kg) og ca. 143 liter pr. smågris (7,3-32 kg). Med den forventede produktion på ca. 12.000 slagtesvin 30-118 kg eller 10.000 smågrise/slagtesvin 30-118 kg giver normtallene et vandforbrug på ca. 8.000 m³ pr. år. Herudover er der skønnet øvrigt forbrug på ca. 490 m³. Det skønnede forbrug ligger således kun lidt over normberegningen.

Seges Svineproduktion⁸ oplyser i materiale fra 30. september 2010, at smågrise har et vandbehov på 1-5 l pr. dag, ungsvin 15-45 kg har et vandbehov på 4-8 l pr. dag og slagtesvin 45-100 kg har et vandbehov på 6-10 l pr. dag. Det fremgår heraf, at der er en vis variation i forbruget, hvilket normtallene på 560 liter vand pr. slagtesvin og 143 l pr. smågris ikke medtager.

Samlet set vurderes det, at husdyrbrugets vandforbrug ikke er højere end nødvendigt for svineproduktionen.

I forhold til BAT-konklusionen (1.4) vurderes det, at der anvendes BAT i forhold til effektiv vandudnyttelse, idet der sker daglig overvågning af drikkevandssystemerne i staldene og øjeblikkelig igangsætning af reparation ved lækage, der anvendes højtryksrensere ved vask, der er vandbesparende drikkevandssystem (drikkeventiler over foderkrybber) samt at stalde sættes i blød forud for vask.

5.2.4 Management og forholdet til BAT-konklusionen (C2)

Da husdyrbruget har mere end 2.000 stipladser til slagtesvin, er det omfattet af BAT-konklusionen for intensivt opdræt af fjerkræ og slagtesvin.

Herunder er en kort redegørelse for husdyrbrugets anvendelse af BAT i forhold til BAT-konklusionerne for intensivt opdræt af fjerkræ og slagtesvin. Tallene i parenteserne herefter henviser til BAT-konklusionerne.

BAT-konklusionerne er indarbejdet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Den generelle danske miljølovgivning, som gælder for alle husdyrbrug, de særlige regler for IE-brugene og beskyttelsesniveauerne som skal overholdes i forbindelse med en godkendelse efter Husdyrloven, sikrer at der leves op til BAT, når overholdelse af lovgivningen suppleres med et miljøledelsessystem (1.1) og en beredskabsplan samt almindelig sund fornuft. Miljøledelsessystemet er endnu ikke udarbejdet. Husdyrbruget skal ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen en gang årligt fremsende dokumentation for gennemførelse og overholdelse af miljøledelsessystemet til kommunen.

⁸ <https://svineproduktion.dk/Viden/I-stalden/Foder/Vand/Vandbehov>

Godt landmandskab (1.2) sikres bl.a. gennem ajourført beredskabsplan og dagligt opsyn med stald-, opbevarings- og foderanlæg. Der er udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget, hvor forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet. Denne opdateres løbende, når der er behov. Husdyrbruget skal ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen en gang årligt fremsende dokumentation for logbog over gennemførte kontroller, reparationer og vedligeholdelsestiltag samt gennemførte forebyggende foranstaltninger håndtering af uheld, tiltag til at begrænse skader m.v. til kommunen.

Husdyrbruget vil endvidere udarbejde oplæringsmateriale, som sikrer oplæring af personale i relevant miljølovgivning, transport og udbringning af husdyrgødning, planlægning af aktiviteter, beredskabsplanlægning og styring, reparation og vedligeholdelse af udstyr samt en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget. Planen vil indeholde krav til regelmæssig kontrol af nedenstående anlæg (såfremt de enkelte anlæg findes på husdyrbruget):

- gyllebeholder (minimum årlig kontrol for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder)
- gyllepumper, -miksere, -separatorer og spredere
- forsyningssystemer til vand og foder
- varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf
- siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør)
- luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner)
- udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen
- maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dysse, som begge skal være i god stand

Såfremt kontrollen afdækker behov for reparation eller anden vedligeholdelse, vil dette blive iværksat med det samme.

Ernæringsmæssig styring (1.3) sker gennem fasefodring med 3 vådfoderblandinger, der er tilpasset dyrenes behov i produktionsperioderne.

Det antages, at Miljøstyrelsen gennem fastsættelsen af BAT for ammoniakemission og udbringningsreglerne om N- og P-lofter har forholdt sig til de angivne kvælstof- og fosforudskillelser, der fremgår af BAT-konklusionen. Husdyrbruget skal en gang årligt ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremsende dokumentation for overholdelse af fodringskrav til kommunen.

Minimering af emissioner fra spildevand (1.5) sikres bl.a. ved at gylle håndteres i et lukket system med tætte kanaler, forbeholdere, gyllerør og gyllebeholdere. Endvidere benyttes højtryksrensere ved rengøring og der er vandbesparende drikkevandssystemer i staldene. Af regnvand tilledes der kun det regnvand til gyllebeholder, der falder på ind- og udleveringsrampen og på fårefolden.

Af de oplyste teknikker til reduktion af lugtemission benytter husdyrbruget, at gylle kun omrøres forud for udbringning, teltoverdækninger, hyppig fjernelse af gylle og at gylle udbringes med slæbeslanger (1.9). Teltoverdækning og minimering af omrøring reducerer samtidigt ammoniakemissionen fra opbevaring af gylle.

Med husdyrbrugets indretning er der ikke markante støjkilder, som kan genere naboerne. De primære støjkilder er transport, ventilation og aftipning af korn i korngrav samt indblæsning i siloer. Da der ikke har været problemer med støj til omgivelserne (klager), er der ikke udarbejdet en støjhandlingsplan (1.7).

Forebyggelse af emission til jord og vand sker gennem opbevaring og håndtering af gylle i stabile, tætte kanaler, rørsystemer, forbeholdere og gyllebeholdere. Gyllebeholderne er omfattet af den 5 årig gyllebeholderkontrol. Endvidere inspiceres gyllebeholderne årligt i forbindelse med bundtømning. (1.11).

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Udbringning af gylle sker i overensstemmelse med den generelle lovgivning, hvilket stort set også sikrer, at husdyrgødning udbringes i overensstemmelse med BAT. I lovgivningen er der bl.a. fastsat regler om afstande i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på skrånende arealer op til vandløb og søer, afstande til drikkevandsboringer og forbud mod udbringning på vandmættet, oversvømmet, frossen jord eller snedækket jord. (1.13). Ved varsel om umiddelbart forestående skybrud eller tilsvarende udbringes der ikke på arealer med risiko for afstrømning. I forbindelse med mark- og gødningsplanlægningen planlægges mængder og tidspunkt for fordelingen af husdyrgødningen under hensyntagen til det valgte sædskiftes behov for næringsstoffer, jordbundstypen og eventuel vanding. I forbindelse med planlægningen tjekkes desuden, at N- og P-loftet jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen vil blive overholdt. Såfremt der trods ovenstående forholdsregler opdages tegn på afstrømning til sårbare arealer, vil der blive taget affære og om nødvendigt foretaget afhjælpende foranstaltninger og ringet til miljøvagten, hvis der er sket forurening af fx et vandløb.

Da gylle ledes til gyllebeholdere i et lukket system, og der benyttes gyllevogn med læssekran og udbringes med slæbeslanger, er risikoen for spild i forbindelse med gødningslageret minimal.

Det er en maskinstation, der står for udbringning af husdyrgødningen, mens bedriften selv står for sprøjtningen med egen marksprøjte. Marksprøjten efterses og serviceres løbende og de lovpligtige syn overholdes. Det antages at maskinstationen løbende kontrollerer, at gyllevognen er i god stand, og at de er indstillet til korrekt dosering.

Beregning af ammoniakemissionen (1.14) fra produktionen sker gennem ansøgningen om miljøgodkendelse i Husdyrgodkendelse.dk. Der leves op til BAT i forhold til ammoniakemission.

Årligt opgøres den faktiske husdyrproduktion på husdyrbruget i forbindelsen med gødningsregnskabet. Ud fra disse oplysninger kan ammoniakemissionen beregnes ud fra normtal fra Institut for Husdyrvidenskab ved Aarhus Universitet. Normtallene beregnes og udgives årligt. N- og P-udskillelsen beregnes direkte i gødningsregnskabet (1.15).

Generelt er der ikke problemer med støv i forbindelse med håndteringen af foderet, idet foder håndteres i foderrum og ledes ud i staldene som vådfoder gennem rørsystem. Der sker ingen monitoring eller beregning af støvemissionen, idet udgifterne ved måling og beregning ikke vurderes at være rimelig i forhold til den meget lille støvemission fra staldene (1.8).

Der er etableret overbrusnings- og iblødsætningsanlæg i alle stalde.

Der sker minimum årlig registrering af vand-, el- og brændstofforbrug. Der registreres antal indsatte, døde og leverede dyr samt indkøbte fodermængder. Gødningsproduktionen beregnes i gødningsregnskabet.

Der er ingen fast husdyrgødning på husdyrbruget bortset fra en meget lille mængde fra 8 får, der går inde i hobbystalden ca. 1 måned om året. Dybstrøelsen fra fårene kommer enten i gyllebeholderen eller bringes direkte ud i marken (1.10).

Der sker ingen forarbejdning af husdyrgødningen på husdyrbruget (1.12).

BAT i forhold til energi- (1.6) og vandforbrug (1.4) er beskrevet under punkt 5.2.2 og 5.2.3.

6. Konklusion

Sammenfattende vurderes det, at den begrænsede ændring (flex mellem smågrise og slagtesvin i de oprindelige klimastalde) og overgangen fra den nuværende miljøgodkendelse til en ny miljøgodkendelse efter reglerne om godkendelse af produktionsarealer for husdyrbruget på Avnbølgårdvej 10 ikke vil medføre væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af det omgivende miljø. Sønderborg Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for husdyrbruget fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag, samt opsætte vilkår for indgreb såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

7. Bilag

Bilag 1: Oversigtskort over husdyrbruget

Bilag 2: Ledningsplan

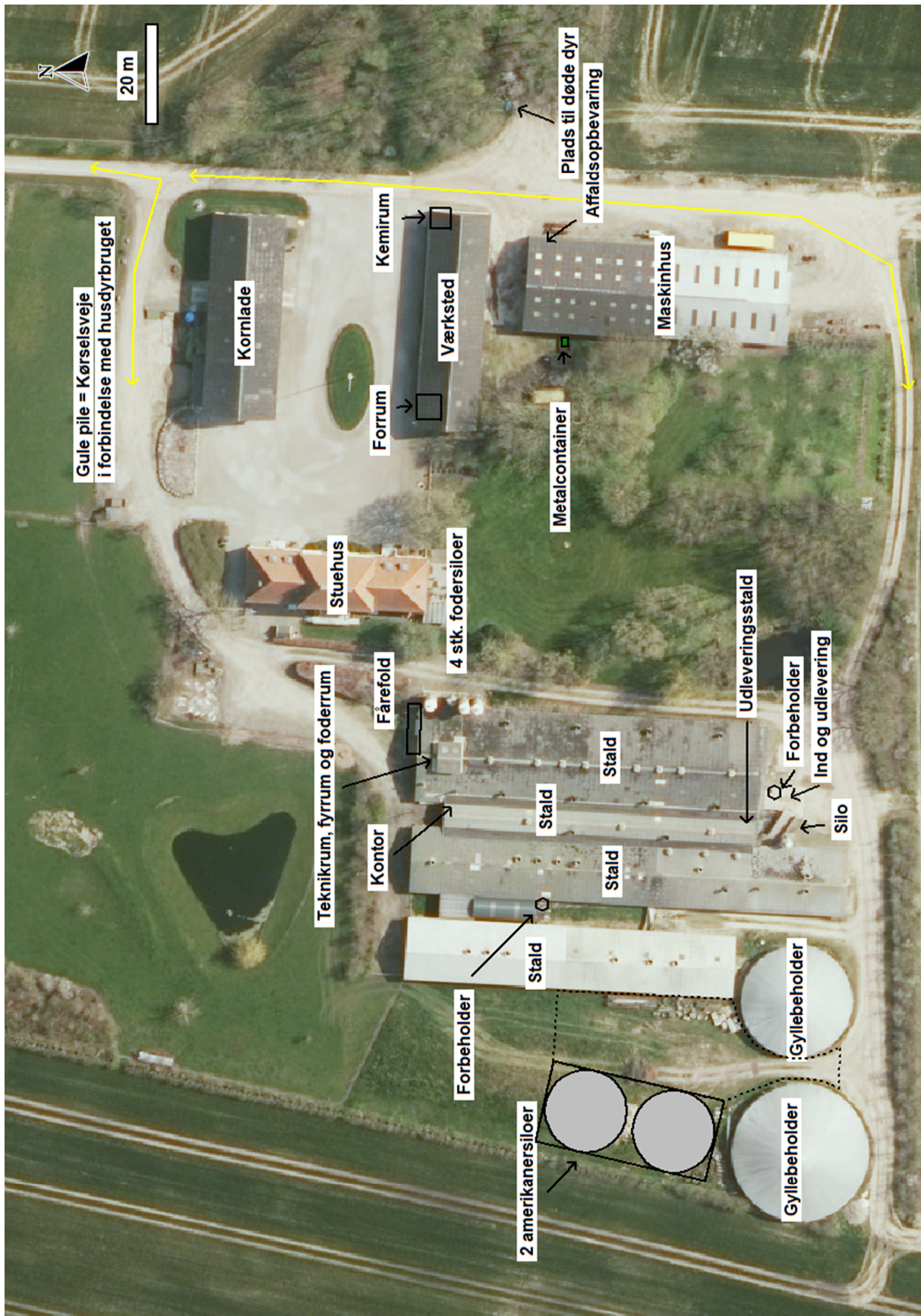
Bilag 3: Staldtegning for tidligere soanlæg

Bilag 4: Staldtegning, sydvestligste slagtesvinestald

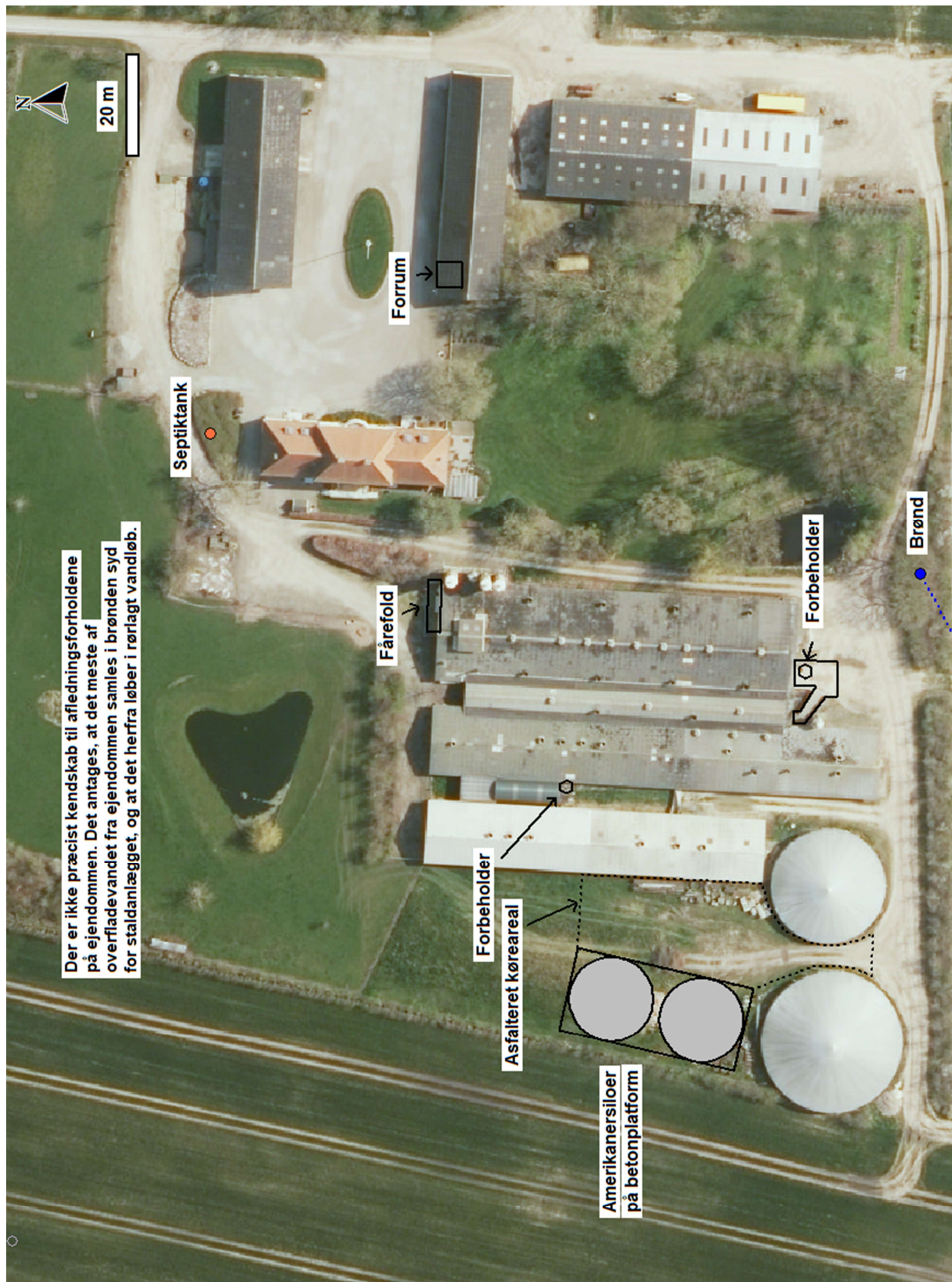
Bilag 5: Staldtegning, midterste slagtesvinestald midt og nord

Bilag 6: Staldtegning nordvestligste slagtesvinestald m.v.

Bilag 1: Oversigtskort

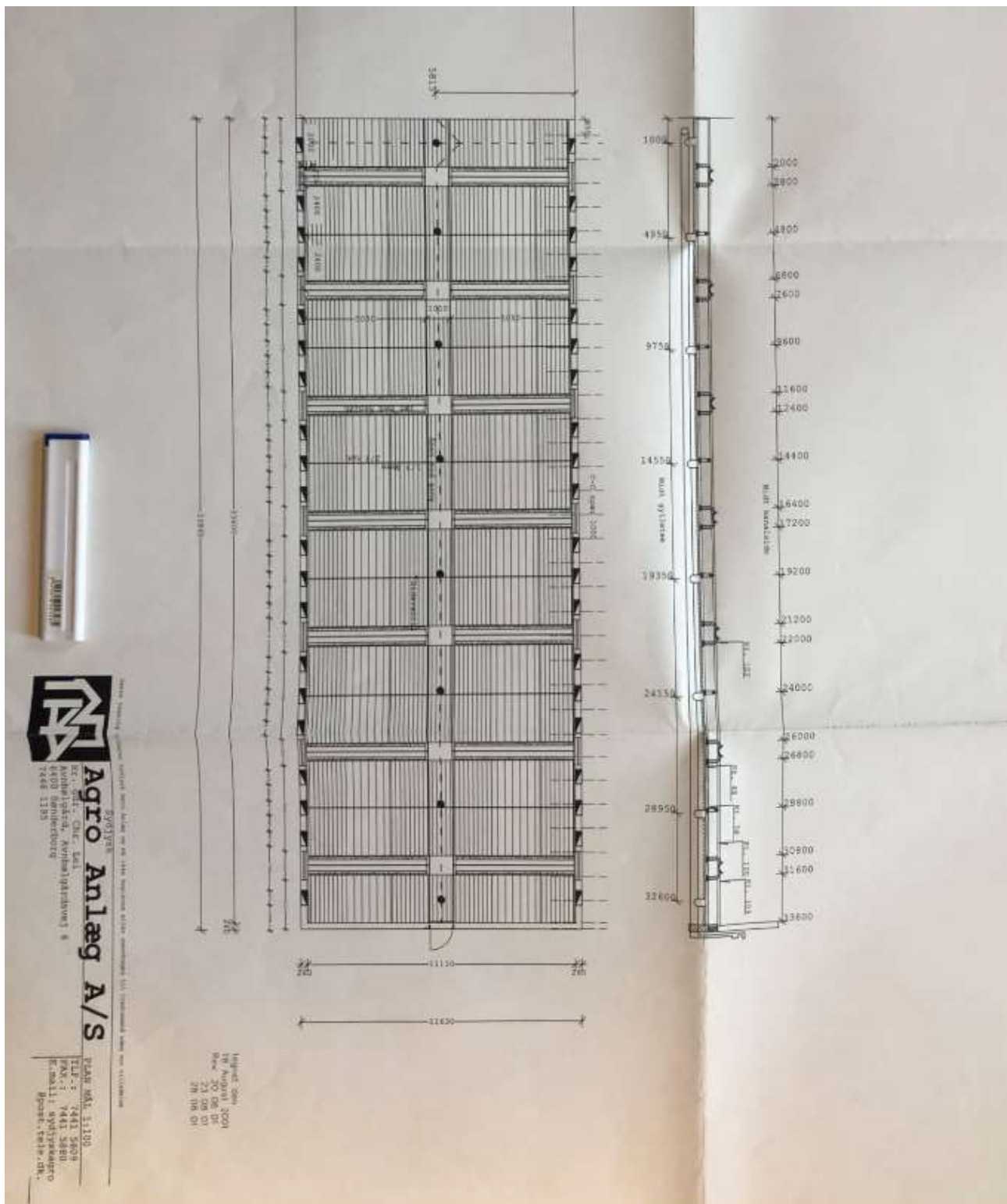

Bilag 2: Ledningsplan

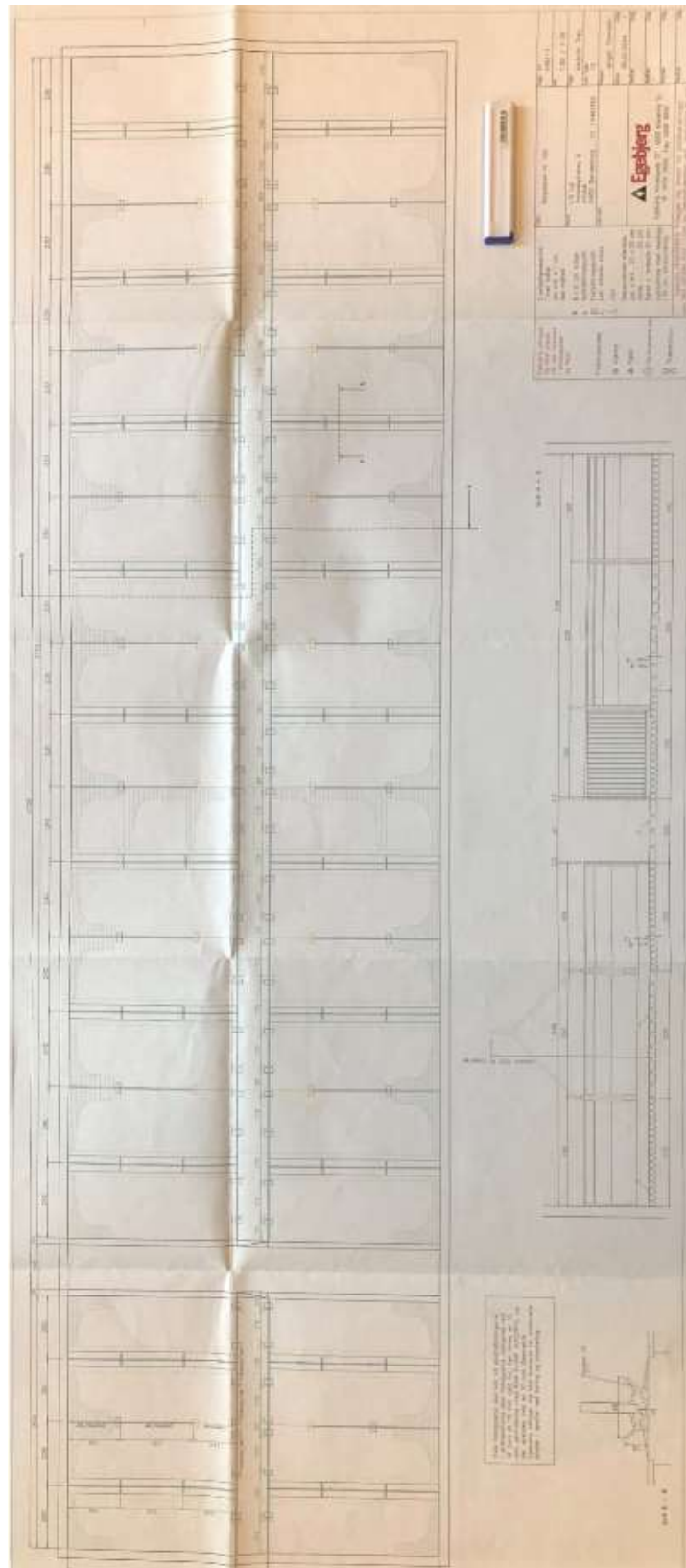
Bilag 4: Staldtegning, sydvestligste slagtesvinestald

Bygget i 2001 og fremgår derfor ikke af bilag 3.

Bilag 5: Staldtegning, midterste slagtesvinestald midt og nord

Stalden er angivet som drægtigheds- og farestald på bilag 3.

Bilag 6: Staldtegning nordvestligste slagtesvinestald m.v.

Tegning over indretning af den lille stald i mellembygningen på bilag 3 samt mål på den nordvestligste stald

